

حزب
فلاحان

737

\$1-20

Ahmad Ali

د.د

مړلیک

Bukit Mertajam, P. W.

دښن فرلمېنگان

KUTUB-KHANA
HARUN AMINURRAHID

اوله:

No. احمد عزام

Di-dastarkan pada:
فهرية:

قوساك سمفجوغ

(حق فغارغ ترفليهارا)

چيتا فرتام فيبرواري 1956

دچيتا اوله: ذي يونيتيد فريس، فېنغ

23/3/1956

دري فريديت:

„مردیکا دغن فرامېگان“، بکیتوله تاجوق بو کو این، یغ
کندوغن ممباوا فارا قمبراج ممفلاجري سوال ۲ قرسبوة سچارا یغ
موده دان ریشن، ستیدفن ۲ دافه ممفلاجري دان ممفربیداکن
دانتارا فلسفه قمبغین ۲ اندونسیا، کمر دیکان ایت تیاد اکن
دبرے، ملینکن دغن درمفس، دغن فلسفه گندی - اندیا
“Non Violence Policy” یشکدوا ۲ فلسفه ایت تلهفون منجادی
کپتان دهادن مات کیت سکارغ دغن وجودن کمر دیکان
اندونسیا دان اندیا.

کبتولن قول - سغین نسخه بو کو این کدالم فرچینقکن
دکتیک رمبوغن مردیکا یغد کفلاءے اوله یغترامة ملیا تشکو
عبدالرحمن ایت مدغ براد دلندن. مک بر سغنا دغن هارے
یغبر سچاره ایت (18 جنوارے 1956 مولا فروندیغن
د “Lancaster House” دان قد 8 فیرواری تاریخ مندا تاغنی
فرستجوان کدوا بله فیلق)، دفیلق فورساک سممنجوغ توردمبر تائی
مغوجفکن تهنه دان سلامه بر جای!

سبنر بو کو این تلهفون سیف داوسهاکن قد براف بولن
یغلالو - سجق قد بولن سغتمبر 1955 کلمارین لاگی دغن مقصود
منچا تیتکن سچاره فیلیهنرای فیدرال قد جولی 1955 ایت - تنافی
مالغن کران کسولیتن مودل مک تادافله دجیتا دان دتربیتکن
قد ماس ایت.

اوله ايت - بگيهانئون، دغن دافه دچيتا دان دتر بيتكن
مكارغ، تباداله اكن مهورغن حسرة سر فيوسن دان فتر بيتن
سفاي بوكو كچيل اين دافه دقريم دغن تاغن تربوك اوله فارا
قمباچ سلورهن جوگك تولغ ممبري معاف دان ممبتولكن سكل
،،ساله خيلف،، يغ موغكين تردافه ددالمن.

مكينله، وبالله التوفيق، والسلام.

مردبكا

قوستاك سمننجوغ.

بوكيت مرتاجم، مبرغقراي،

8 فيبرواري 1956.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله، والصلاة والسلام على رسول الله.

كهدافن فنجنتا ۲ بښا دان تانهأير!
كهدافن فنجواغ ۲ كمرديكان!

يو كو اين، ساي هيدځكن ايباله دغن راس يځلواس دان فادو،
يايت دغن راس سښسا دان ستانهأير، بيار فون اف جوځك فارتين،
بيار فون اف جوځك چيتا ۲ فوليتيكن، كران سموا فارتني ۲ ايت
هباله،، الة،، كهد سلوره فنجنتا بښا دان تانهأير دان،، الة،،
فول كهد فنجواغ ۲ كمرديكان.

بښا ملايو، سباكي بښا يثأين مرديك، ايشين هيدوف
سام سطارف دغن بښا ۲ يځ مرديك ددنيا اين، ايشين منجادي
بښا يڅبر دوله دتانهأيرن سديري. ايشين ملفسكن ايو فرتيوين
دري چشكامن فنجاجهن يځ سوده لبه 400 تاهون ايت، اداله
منجادي تشكوغجواب كهد ستيڤ انق فرتيوين انتوق مفر چشتكن
قرچافين كمرديكان ايت. بوكن ستاكة ايت سهاج، تنافي
بو تشكوغجواب فول ممفلاجري كمرديكان يځد فرجواځكن ايت
منوره ارقيكات كمرديكان يځ سبر ۲ن انتوق بښا دان تانهأير.

كهد الله موهن فرتنجوق والسلام.

مرديك!

امير عزام

بو كيت مرتاجم 10 ستمبر 1955.

مردیکا دغن جالن فرلمبگان

جالن مردیکا ایت اد دوا:

دغن جالن فرلمبگان اتو دغن جالن فرغ.

دغن جالن فرلمبگان:

ایاله دغن جالن دامی، دغن جالن برو ندیغ دانتارا رعیة
یتر جاجه دغن فیق سی فنجاجه، دالم فولیتیک دسبوة ایبولوشین
(Evolution).

دغن جالن فرغ:

ایاله دغن جالن برو نتق - منتغ فنجاجه دغن منجات، دالم
فولیتیک دسبوة ریبولوشین (Revolution).

سگیمان جوک اورغ منجاجه مسبواه نگری ایت اد کالان
دغن فقراغن، دان اد قول دغن جالن تیغو مصلحة، فوتر بلیت
دان کیجقسنان سی فنجاجه ایت، دالم فولیتیک دسبوة جوک
دغن دیفلوماسی (Diplomacy).

نون دان کو (Co-operation & Non Co-operation):

مردیکا دغن فرلمبگان جوک بیاس دسبوة دغن، "کو"
ارتین بکر جسام، منکل دغن تباد فرلمبگان ایاله دغن، "نون"،

تتافي بگيما نشون دغن فر لمبگان اين اد جوک دغن ساله ساتون،
يايت دغن نون اتو دغن کو.

فوليسي ،، نون،، اکن تروس دگوناکن اوله سبواه فارتی
فوليتیک سلاکي دساتو فيهق (فيهق فنجاچه) قیاد ملایانی سوات
تنتوتن یغد تنتوت اوله فارتی ۲ فوليتیک ایت اتو اوله رعیه
نگري ایت.

کداتغن ملایان یونیان دان دهاری موسمیکن ملایان یونیان
ایت دفيهق امنو تله ملاکوکن فوليسي ،، نون،، این. سهگک اخیرن
ملایان یونیان د بطلکن دان دگنتی دغن فیدریشین بهاروله امنو
کمالی ماکي فوليسي ،، کون،، فول. بگیتو جوک ترجادی دالم
تاهون 1954 دکتیک تنتوتن امنو رفای 8/5 چالون ۲ یغد فیلیه
دالم فیلیهن رای. امنو تله مناریق اهل ۲ دری مجلس ۲ مشواره
نگري دان فیدرال سهگک اخیرن داداکن روندیغن دغن
کراجان بریتیش دان تله ددافت فرستجوان کردوا بله فیهق.

فيهق گابوغن فترا AMCJA جوک تله ملاکوکن فوليسي
،، نون،، بیلا مان فر لمبگان رعیه تله قیاد داندکن اوله کراجان
بریتیش سهگک برلاکون اوندغ ۲ ضروره دان فارتی ۲ ترسبوه
تله دحرامکن دان اد دانتاران یغ ممبورکن دیرین کران
تتف بر فکغ کفد فوليسي ،، نون،، ایت.

فوليسي اینله بارشکالی یغ تروس دفکغ دان دتاهمکن اوله
بکس فمیخفین ۲ فارتی کبفسان ملایو دان سبهاکین فغیکوتن ۲
یغبلوم ماو مپرتای مان ۲ فارتی فوليتیک سکارغ این.

مان ساتو جالن يغلېه بآيك؟

انتوق مېلېه مان ساتو جالن يغلېه بآيك، ايا له مېلېه كادان
سېواه نكري ايت دان كادان سي قنجا جهن. دان جو كك مشكاجي
انتوغ روگين دانتارا كدوا ۲ جالن ايت، سرت فرهوېشن دغن
دنيا لوار، يهدېوه ايترا ناسيونل (International).

باكي كيت دتانه ملايو اين.

باكي كيت دتانه ملايو اين، بايق اورغ بر فندا فة، لېه بآيك
دغن جالن فر لمېگان.

سېيش ايا له:

1. كران تانه ملايو اين بو ككن دجا جه سچارا لنسوغ، تنافي
تله اد سوات فر جنجين (Treaty) «هېتم قوتيه» دانتارا راج ۲
ملايو دغن كرا جان اغكريس، دان منوره اصطلاح فر جنجين ايت
بلومله (تانه ملايو اين) تر جا جه دالم اړيكتات يغ سېشن، اړتين
حق كنواننن ماسيه تر فليهارا. فر كارا اين بولېله دليمت دالم
قريني راج ۲ ملايو.

2. كرا جان بر يتيش جو كك بو ككنه منجا جه تانه ملايو اين
دغن جالن فرغ، تنافي ايا له دغن جالن قيفو مصلحتن يغ لېچين،
يغېر فونچا دري سياسته دان كشتيغن فر نيگانن مهاج يشر كنل
دغن ايسه انديا كشتني يغېر فوسه دانديا. (كالو فون هندق

دکناکن تانه جیجاءن بریتیش جوک ایاله نگرې ۲ مله، یایت
فولو فینغ، ملاک دان سیغافورا).

3. درې فراو باهن فولیتیک دنیا انتر نایشونل لفس فرغ
دنیا یشکدوا این، کواس ۲ بسر قله برستوجو منمتکن فنجاجهن
یشبر نام فرجنجین، اتلنتیک چاتر، کمدین قر تو به لمباک بشا ۲
یشبر نام ریشکس UNO (لیهه فرجنجین اقلنتیک چاتر). سمنجق
ایت بشا ۲ برحق منتوة کمر دیکانن. کالو تنوتن ۲ ایت مده
مناسبه، مک کمر دیکان ایت ترفقسا دبری کمدین داعتراف
(داکوءې) فول اوله نگارا ۲ لاین یغ مده مردیکا. دان نگارا
یغ بهارو مردیکا ایت اکن ماسوق منجادی سالهساتو اغکوت
فول دالم (United Nation Organisation).

4. ملیهه کجوجوران بریتیش یشته ممبرې کمر دیکان کهد
اندا، سیدون بر ما دانسباکین، بکیتو جوک ملیهه کجوجوران
کواس ۲ بسر یغلا این مشرت امریکا ممبرې کمر دیکان کهد
فیلیشینا دان بلندا ممبرې کمر دیکان کهد اندونیسیا (تتافی
کمر دیکان اندونیسیا دغن ربولیشین).

5. کدودتکن فولیتیک تانهمالایو سندیر یغ هاروس
بر لاینن دغن محوا نگارا ۲ لاین دالم دنیا این، تراو تام دالم
فرکارا کما سوفکن اورغ ۲ داخ یغ ملیهه ۲ مهشک دالم تیغ ۲
بندر بسر دتانهمالایو این، بوکن لاکي سباکي نگرې مالایو.

6. فراو باهن ۲ یشبر لاکو دتانهمالایو بکیتو چفت، دان
فرکمباغن فولیتیک یغ هیبه، مهشک مپیکن بریتیش مشهتر

او توسن بېراف کالي کتانه ملايو سچق دري ميقما يکل، ليتلتن
دان بويد بهارو ۲ اين.

7. سواسان ضرورة يغ ماسيه جوگ بر جالن، دان فمبرو نتقکن
قواق کوميو نيس دملابا يغ فد عموم من دري بشا چينا (دوقت
منوليس اين امفون برامي ۲ سدغ داشتهار کن اواله کراچان).

8. ايباله بر هو بغ دغن، فلسفه فوليتيک فميحفين ۲ دملابا اين،
يغ سبهاکين برون بوفندافه تباد ماو دغن جالن ککراسن، سچق
دري دقتور برهان الدين، اسحاق حاج محمد، داتوء عون دان
تشکو عبدالرحمن.

کسوليتنن دغن قرلمبکآن:

مسکيفون بايق کبايقکن، تنافي تباد کورغ فول کسوليتنن،
هاروس لبه موليت لاکي دري دغن جالن فمبرو نتقکن، کران
دغن فمبرو نتقکن مده چوکث دغن مبالا کن سماغة رعية سفاي
بوجواغ منتغ فنجاجهن، فخرتين فوليتيک تباداله ترفقسا بگيتو
بايق دفلاجري، چوکثله دغن مبري فهم بگيمان بورقن فنجاجهن
دان بگيمان بايکن فول — کمرديکآن ايت. تنافي دغن جالن
قرلمبکآن ترفقسا دبري فهم سلواسن ۲:

1 — فخرتين فنجاجه، کبورقکن، عناصيرن، الة ۲ دان فرکاکن
ترماسوق کافيتاليسه (قوم مودال)، فيوداليسه (قوم
بشساوان).

2 — ميب مريک منجاجة کتانهار کيت، افکه کشتيخنن؟

3 - ککیان قانهایر کیت یغ میبکن مر یک ایشین منجاجة،
کدودقکن تانهایر کیت دري کفنتیشن اینتر ناشیونل
دري سگی فولیتیک، ایکو نومی دان کتترآن.

4 - سیافکه یغ منجادی اله فنجاجة ایت یغ بکیتو لام دان
قواة مر یک بر تافق دتانهایر کیت.

5 - سبین بکیتو رامی بفسا امیغ دماسوقکن (اوله فنجاجة)
کتانهایر کیت سهشک بفسا ملایو توانشون تانهایر این
قله سماکین تردسق.

6 - کلیمچینن فنجاجة منجالنکن جارومن، سهشک دشن تیاد
دسداری باپق اورغیغ تله منجادی فر کاکسن.

7 - عناصر ۲ فنجاجة یغ مندوروشکن بفسا ۲ امیغ دملایا این
موشکین بمبوات برماچم ۲. تنتوتن دشن الاسن ۲ یغ معقول
یفتله داجر سیف سدیایا اوله فنجاجة.

8 - سیاسة فنجاجة یفترکنل «فچه ۲ فرنته»، دان عناصر
یغ ملاگاکن ۲ دانتارا سانو سام لاین.

9 - سیاسة فنجاجهن دري سگی فلاجران (کولونیال سیستم)
یغ منیمبولکن کسن تیاد فرچای کشد دیری سندیری
کشد بفسا سندیری دان کبودایان سندیری.

10 - الهام ۲ فنجاجة شفای بر فهم کبشآن محفیه اتوفون لواس
تر بابس سهشک ملبورکن حق مطلق کتوانن بفسا سندیری.

11 - افاكه كمرديكان ايت، كنافكه كيت منتوة كمرديكان
دان انتوق سفافكه كمرديكان يغ كيت فرجواغكن؟

12 - بگيمان سچاره بفسا كيت، اداكه كيت (بفسا ملايو)
تتف سباكي بفسا اتو ساتو قوم دانتارا قوم ۲ چينا دان
انديا دتانه ملايو اين.

13 - افاكه دساليق موموق فرقومن يغللا وغلكن اوله فنجاچه
دان بگيمانكه اصطلاح «بر بآيك دشن سموا قوم»
يغده مقصود اوله فنجاچه ايت.

14 - افاكه شرط يغ سبزن كيت بوله منجافي كمرديكان
اداكه چوكف دشن شرط ۲ يغ سلالو دجنجيكن اوله
فنجاجه.

15 - سمئي دمناكه كمرديكان يغ كيت فرجواغكن، اداكه
كمرديكان چيفتان فنجاچه تنافي يغ سبزن سوات
فنجاجهتن موردن قول؟

سكينه سبهاگين دزي ببرا ف سوال يغ رومية يغ هاروس
دفلاجري دالم ممفرجواغكن كمرديكان دشن جالن فرلمبكان اين.

چارا ممفرجواغكنش:

چارا ممفرجواغكن كمرديكان دشن فرلمبكان اين اباله دشن
چارا احلال، يايت دشن تيدق ملغكر تاتا تر تيب دان او ندغ ۲ فمرينته،
مدان برداسر كن كييباسن ستاكة مان يغدلولو سكين، او مضممان دالم

ماس ضرورة ايت ، سموا فرتوبهن ۲ دان فارتی ۲ فولیتیک
 هندقله مشیکوه دباوه اوندغ ۲ فندفتران (Societies Ordinance)
 منجات یفسر دالم مفرجواشکن ایاله دیموقراسی اتو سوارا
 رعیه. سبب ایت ستیف فارتی ۲ فولیتیک هندقله مموپای
 کبیجقسنان انتوق مفساروهی رعیه، دان هان سبواه فارتی
 یفسنر ۲ مفرجواشکن حسرت رعیتله یشاکن مندافه فرهاتین
 دان سوکن رعیه. منکل باکی فیبق رعیه فول هندقله مملاجری
 بنر ۲ مانکه سبواه فارتی یغ سبنر ۲ مفرجواشکن حسرت رعیه،
 یغ مموپای داسر ۲ یغ تکس دان تولین انتوق کمر دیکان یغسا
 دان تانهایر، رعیه جاغلده منجادی، «فاتوروه»، مهاج دغن طاعة
 ممو تا تولی کفد اف یشد فرینتهکن کفدان، کران هان دغن
 ایتوله بهارو سبواه فارتی بنر ۲ دافه برجالن دغن لنجر دان
 صیحه دان رعیه مندیری اداله منجادی رعیه یغبر قشکو و عجبواب.

فارتی ۲ فولیتیک:

دالم تانهالایو هاری این اد بابق فارتی ۲ فولیتیک یغ
 مموپای داسر ۲ دان تجوان ۲ یغتر تننو مشیکوه فهم دان کیاقینن
 یشد فرجواشکن اوله سبواه فارتی ایت، اومفمان فارتی کبشسان
 ایاله فارتی یغ مفرجواشکن چیتا ۲ فولیتیک منوره فهم کبشسان
 (ناسیونالیزم) (Nationalism) فارتی بوره فول مفرجواشکن
 نصیب قوم بوروه، دان فارتی فرقومن فول سفرت فرساتوان چینا
 (MCA) ایاله مفرجواشکن کفنتیشن قوم چینا، بگیتوله
 مترومن. حسرت دان داسر سبواه فارتی ایت بیاسن دفیمنین

اورغ سئورغ یغ سوای فهم فولیتیکن دغن فارتی ایت، فارتی
 کبشآن او مئمن اداله دفیقفین اوله اورغ یغ بنر ۲ ناشیونالیسه،
 یکتو فول فارتی بوروه اکون دفیقفین اوله قوم بوروه. منکل
 اغکوت اتر فشیکوة سبواه فارتی ایت فول اداله تردیری دری
 اورغ یغ فهم دان سچیتا ۲ دغن فارتی یهدماسوقکین ایت. دغن
 ایت، براروله راس قرقادوان دالم سبواه فارتی ایت قوات دان
 تگوه، یا ایت دایکه اوله راس فهم دان راس منصب یفاکون
 منعیبولکن، راس سفر جواشن!

فهم کبشآن (Nationalism)

باکی بشا ۲ یغ ماسیه قرجاجه یغ سدغ ممفر جواشنکن
 کمر دیکان بشا دان تانهایرن سفای کمالی منجادی بشا
 یشر دولة، منجادی توان دتانهایرن مندیوی، مک فهم کبشآنله
 یغ مستی داو تامکن، دفر کمبغ دان دفر بسوکن ممشک ملیشوتی
 بنر کفد سلوره رعبه نگری ایت، تیدق کیرا دالم فارتی مان
 جواک، کران، فهم کبشآن، ایت یغ سبیرن (یغ لواس) تیاد
 منتغ داسر ۲ دان کفنتیغن سبواه فارتی، لبه ۲ فول باکی بشا
 یغ ماسیه قرجاجه، دغن فهم کبشآنله فهم یغ صیحه دان سوای
 انتوق منتغ قرجاجهن.

ممفر کمبغ فهم کبشآن:

چارا ممفر کمبغکن فهم کبشآن سفای دافه ملیشوتی رعبه،
 تتوله تیاد دافه دغن تر لالو محفیة (فهم کبشآن محفیة) یغ هان

بر داسر کن کتورونن سمتمات. اڌلاکي ڦول دڻن فهم بر دأیرد ۲
 برسو ۲ دانسباکین، تنافي تیاد ڦول — لواس تر بابس
 سهڻک تیاد ممقو پای اساس مامسکالي، یغ دڻن سندیرین ماسوقکن
 عناصر ۲ یشاکن ممبیاکن ڦوکو کبڻسان ایت دری منجادی
 سوات کبڻسان یغ کوکو تگوه.

کبڻسان ملایو اتو ملایان:

کبڻسان ملایو اتو کبڻسان ملایان، اینله دوا روثا یشا یغ
 هاروس دڻو تسکن سالهساتون اوله سواسان ڦولیتیک هاری این،
 ولوڻون یغ سبیرن کبڻسان ملایو ایت قلهڻون وجود دان تلهڻون
 دڻو تسکن، سچق دری وجودن تانهملایو این، سمڻي کڻدفر جنجین
 تانهملایو یشد سوات دانتارا راج ۲ ملایو دڻن بگندا کیغ دان
 سمڻي کڻدفر جنجین فیدارشین اوف ملایا یشتر اخیر این، سدغ
 ڦر کتان،، ملایان،، ایت مول تر بیتن ایاله دری فیلق بریتیش
 سندیری، یغ ارتین ایاله درقد فنجاچه، کداتن ملایان یونیان
 کلما رین اداله سبیر ۲ بوقتي بهوا دسبالیق کلیمه،، ملایان،،
 ایت ترسمه بوی سوات رنچاغن فنجاچهن موردن، اتو سکورغن ۲
 ،، کبڻسان چیفتان فنجاچه،،، یغ دڻن سندیرین ڦول کمر دیکان
 یشد ڦرجواشکن ایت منجادی سوات کمر دیکان بواتن اغکلند،
 کران ڦواق ناشیو نالیسه تولین دتانهملایو این تیاد اکن
 تر ڦهاروه دڻن رنچاغن کبڻسان ملایان یغ سدغ دریکا ۲ ایت.

سجاره رشگس بښا ملايو

بښا ملايو سېلوم ترجاجه:

بښا ملايو سېلوم ترجاجه - سېلوم تاهون 1511، اداله
سوات بښا يڅ مردیکا دان بر دوله ددنيا اين، يایت سالهساتو
بښا يڅتر بسر داسيا تشکارا. کراچان، يڅتر بسر يڅ مليخوتي
دسلوره کڅولوان ملايو اين اياله کراچان مريو بجاي دسومترا
(500 - 1400 م)، کمدين کراچان مجافاهيت (1293 - 1478 م)
دجاوا، دان يڅتر اخير کراچان اسلام ملاک دسمنجوع تانه ملايو
ابن سېق تاهون 1400 ههگ تاهون 1511 م، دغن داتغن بښا
فور توکيس ملشگر کوت ملاک.

مک منوره چاتين سجاره اين، پتاله بښا ملايو تله فرنه
منجادي کراچان يڅتر ددنيا اين سېق دري تاهون 500 ههگ
تاهون 1511 م. يایت تباد کورغ دالم قيمقوه 1,000 تاهون ليه.
جافين کالو سکارغ کيت ايڅين منجادي بښا يڅ مردیکا، اياله
کران کيت ايڅين بر دوله کمبالي. منبوس کحرماتن دان کبران
بښا کيت يڅتله سکين لام ترجاجه (سلام سوده 444 تاهون ههگ
تاهون 1955) اينله يڅد کتاکن منبوس حق دان کهاديلن بښا.

اوله ايت، کڅد سلوره بښا ملايو، سباکي سوات بښا يڅ فرنه
بر دوله تبوسله کمبالي کحرماتن بښا دان قانهاير مو. برساتوله
بښا ملايو سلورهن دغن راس کبران بښا مو منديري!

دُرجواغکنله سباکي بڤسا یغ فرنه مردیکا تفت اکن کمبالي
 مردیکا! ستیف بڤسا ملایو هندقن انصافله ملالو کبسران بڤسان
 مندیری. سباکي بڤسا یغسر دان کتورونن بڤسا یغردوله،
 جاغنله موده مپره کاله کغد اورغلاءین. انصافله کمردیکان
 مسوات بڤسا ایت ایاله دُرجواغکن اوله بڤسا ایت مندیری.
 «إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ»
 مسکوهن الله قیاد اکن مغوبه نصیب مسوات بڤسا ایت، هلینکن
 بڤسا ایتوله مندیری اکن مغوبهن - القرآن.

اکام دان کبودایان:

بڤسا ملایو، سباکي بڤسا یغ مردیکا دان بردوله سوده قنتو
 ممقوپای کبودایان مندیری سباکي سوات کبودایان بڤسا، بهکن
 بڤسا ملایو اداله ممقوپای کبودایان یغ استمیوا یغ هاروس
 جارغ اد کغد بڤسا ۲ لاءین ددنیا این. کران سفنجج سجاره
 کبسران ملایو ملالوئی تیگ امفایرن یغسر بئر ایت، بڤسا ملایو
 تله ملالوئی تیگ کبودایان یغسر دان مشهور قول. این اداله
 برهوبغ دغن اکام یغدانوت اوله بڤسا ملایو یایت:

اکام هیندو (برهمان) دزمان کراجان سربویجای.

اکام بوذا دزمان کراجان مجافاهیت.

اکام اسلام دزمان کراجان اسلام ملاک.

اولهكران كتيك ۲ اكام يشسر اين تله ممشاروهي كسلوره
 مشاركه دان كهيدوقن بفسا ملايو، سيجق دالم زمان كبسرانن
 لاكي، ياي دزمان بفسا ملايو ماسيه منجادي بفسا ييغ مرديكاه،
 مك كبودايان بفسا ملايو اداله ممشوپاي بنتوقن يشترسنديري
 دان استميووا قول.

بفسا ملايو دغن اكام اسلام:

اولهكران اكام اسلام كهد بفسا ملايو اياله اكام يشتراخير
 مشكتيكن اكام هيندو دان اكام بوذا (كچوالي دباللي دانت
 دقليقينا) مك اكام اسلام كهد بفسا ملايو بوكن مهاج ستاكة
 اكفرچيان دان اعتقادن، تنافي تلهفون منجادي سباتي دغن
 كبودايان بفسا ملايو سلورهن، لبد ۲ دتانه ملايو اين دمان اكام
 اسلام تله دتريم دان دجاديكن اكام رسمي دالم كراجان
 اسلام ملاك مهي كهد كراجان ۲ كچيل ملايو سكارغ. مك اكام
 اسلام دملايا اين اداله تيدق دافه دفيسهكن دري كبودايان
 افاشيونلن.

بفسا ملايو ستله ترجاجه:

تاهون 1511 بر بتوان 10 جولي اداله تاهون ييغ مالغ سكالي
 كهد سلوره بفسا ملايو، كران قد تاهون ايتوله جاتوهن كراجان
 ملايو ملاك دمنجوغ تانه ملايو اين، مولاي دري تاريخ ايتوله
 بفسا ملايو ترماموق كدالم دنيا فنجاجهن بفسا بارة فور توگيس.
 ولوفون سلس ايت، اد جوكت كراجان ۲ كچيل ملايو دسلوره

کفولوان ملايو اين، تنافي تله تياد برداي مښمبالیکن کدولانتن
يښسر ايت مښگيمان يښتله لالو.

دري سمنجق ايتوله بښا ملايو دکفولوان ملايو اين تله
دجاجة اوله برماچم ۲ بښا، سيجق دري بښا فور توکيس، بلندا،
اڅگرېس، شاپول دان امريکا دډليښينا، کمدين جفون دالم
قرغ دنيا يښکدوا اين دان اخيرن کيت دتانه ملايو اين کمبالي
کښد اڅگرېس څول.

بښا ملايو ترڅچه ۲:

اولهکران داسر فنجاجهن ايت، ۲چه ۲ دان څرېته، دان
داسر ايندله منجادي سنجاتن يڅ تاجم سکالي ملمهکن سوات
بښا يښدجاجهن ايت، مک بښا ملايو هاري اين تله منجادي
بښا يښترڅچه ۲ دان برچرايبراي دکسلورهن څان کساتوانن
،، ملايو راي، يڅ اڅوڅ ايت.

فنجاجه دغن موده مهاج ملاکوکن داسرن اين، يایت اد
برماچم ۲ بښا څول يڅ منجاجه دکفولوان ملايو اين. ملاک
بښهولون تله دجاجة اوله څر توکيس تله بر توکر کښد فنجاجه
بلندا دان کمدين کښد فنجاجه اڅگرېس څول. منکل سومترا
يښهولون دجاجة اوله اڅگرېس تله دگنتي اوله بلندا، مدغ
بښا شاپول څول تله مښکانس دډليښينا، داتڅ امريکا کونن
هندق مښتو رعية دډليښينا، اخرن شاپول تراوسير مک فليښينا
تله دجاجة څول اوله امريکا، هان بېراف تاهون مهاج فنجاجهن

امريکا د فليئينا، مک امریکا تله برجاى ملبورکن کېوداين
ملايو د فليئينا، مېشک سېهاگين بسر رعية فليئينا مملوق اکام
کريستيان.

دري منجق ايت ترجاديله سمفادن ۲ دکقولوان ملايو راي
اين. ترجادي ملايا، اندونيسيا دان فليئينا، منورت يغ سواي
دغن رنچاغن دان کشتيغن فنجاجه ماسيغ ۲. ملايا دان کاليمنتن
اوتارا دباوه فنجاجهن اغکريس، اندونيسيا دباوه فنجاجهن
بلندا دان فليئينا دباوه فنجاجهن امريکا.

عاقبة سمفادن ۲ اين، مک ترجاديله فرچاهن راس سېسا
دان ستانهاير کفد بېسا ملايو. انتوغلله فرتالين ساکام ماميه دافه
مفرهو بېکن دانتارا بېسا ملايو دملایادغن سوداران ۲ داندونيسيا.
تتافي راس فرئيساهن دغن فليئينا سماکين مندالم کران مريک
دسان تله براکام کريستيان.

سياسة فنتو تربوک:

دغن مندالم کوکو فنجاجهن اغکريس دقانه ملايو اين،
مک نفسو طمع سماکين برمهراجليل انتوق مرس کمعموران
تانه ملايو يغ کاي راي اين، کران ايت سياست فنتو تربوک دملایا
اين دجالنکن تروس منروس، دغن ماسوقکن بېسا چينا دان
انديا سبايقن ۲ کتانه ملايو اين. بېسا ۲ داکن اينله يغ منجادي
اله بسر کفد فنجاجه انتوق مواسکن فنجاجهن مېشک تانه ملايو
اين سماکين ترکزل کفد دنيا دغن اکيان بارغ منتهن، فنانم

مودال فون دلنچر کن تروس منروس اوله فیهق فنجاجه، کفل
 بیجیه یفسر ۲ تله ترسر کم بکرج مشور یق قروہ بومی ایو
 قرتیوی بشا ملایو، کبون کته دان کلاف تله ملاو۲ لواسن
 سمنتارا ساوه قادی یغ منجادی پاوا کفدر عیة نگری این تیاد
 بگیتو داندھکن.

سمنتارا دفکن ۲ دان دبندر ۲ قول رومہ ۲ باتو یغ اندہ دان
 بسر کلیہاتن هیبہ ترسر کم، تنافی همفیر مموان ددیامی اوله
 بشا چینا، کران مر یک تله منجادی اورغیش کدوا یغ مندافہ
 کاوتوغن دری فنجاجه، کالو فون تادافہ دسبوة فنجاجه یفکدوا
 دتانهملایو این سدغ یشبئرث بشا ۲ داگخ این اداله فواق
 کافیتالیس۲ یغ سام سہاج نفسون دغن سی فنجاجه، تر بوقتی دغن
 ادان دیوان ۲ فر نیگان چینا دان اندیا دتانهملایو این، بھکن
 تله ادواکیل ۲ مر یک دالم مجلس ۲ مشوار۲ گراجان تانهملایو.

بشا ۲ داگخ یغ منجادی فواق کافیتالیس۲ دتانهملایو این
 بوکنله کداتغن مر یک کران دایمفور۲ اوله فنجاجه، تنافی
 مر یک تله داتغ سندیری دغن کماھوان مر یک سندیری سبگیمان
 فنجاجه ۲ جوک کران هندق مشچف کعموران تانهملایو این.
 برسمبوة قول دغن بودیبھاس بشا ملایو یغ، لمھلمبوت، دان
 «رامھتامہ»، سدیامشجر ماتی اورغ ۲ داگخ ایت. اخرن ۲ کادان
 بشا ملایو اداله سبگیمان هاری این، تله منجادی اورغیش مسکین
 دتانهایرن یغ کایرای دان لقسان اورغیش منومشغ دتانهملایو
 این. کوت ۲ بسر یغ اندہ فرمی سفرت سیغافورا، فینغ، کوالالمفور

دان ایثوه اداله سئوله ۲ کوت اینترشیونل، کالو تیدق فون
 بروف سبواه کوت دنگری چینا مندیری. افاکه این مقصود
 فرمان الله «ان الارض یرثها عبادي الصالحون» سشگو هن
 که عموران بومی اکن دفسکای اوله هجبا ۲۸ یغ صالح؟ مک الشکه
 مالغن بشا ملایو سباکی وارث فساک تانه یغ کایرای این؟

بشا ملایو مولای سدر:

سلفس قرغ دنیا یفقر تام، اوله براف کادان یغ مبدیهکن
 این، راس فندریتان دان راس تردسق قله دعالمی اوله بشا ملایو.
 تراو تام یفتردیری دری رعیه جالات مک منجق ایت مولاله
 تعبوه راس کائصافن کفد بشا ملایو، براف تاهون کمدین،
 سورة ۲ خبر ۲ ملایو مولا دقربیتکن، دتوره دغن مجله دان
 بوکو ۲، ورتاون ۲ ملایو تله مولا منولیس مغانی نصیب دان
 فندریتان بشا ملایو.

حاصل دری ساران ۲ ترسبوه، برتوبهله براف فرساتوان ۲
 ملایو ولوفون بلوم مروفاکن سبواه فارتی فولیتیک سبکیمان
 هاری این، سکوله ۲ اکام رعیه مولا دباغونکن، سیستیم فلاجران
 اکام دفندوق ۲ مولا دفرمودر نکن سچارا سکوله، دالم فرایان ۲
 (احتفال ۲) سکوله تله دفرسوالکن مغانی نصیب بشا دان

تانهایر. تیدق کورغ فول کسدران این دثو فوق دان دتمبولکن
اوله اجارن ۲ اسلام، تراو تام کشد فنتتوة ۲ دسکوله اگام رعیه -
مریکاله فول یغ باق ممقلو فوری کسدران رعیه دکمفوغ ۲.

فشاروه فر کر قکن داندونیسیا:

اولهکران فنجاجهن بلندا داندونیسیا تیاف بگیتو لیچین
سبکیمان فنجاجهن اغکریس دملایا این. مک کسدران رعیه
داندونیسیا لبه چفت تیمبولن. کماجوان فر کر قکن مر یک لبه
جاوه ماچون دری رعیه ملایا. فارتی ۲ مر یک تله مروفا ک
سبر ۲ فارتی فولیتیک یغ ممفر جواشکن کمر دیکان سهشک اخرن
قمیمفین ۲ یغ چرکس سفرت سوکرنو، حتی تله دقاهن اوله
فنجاجه بلندا کدیگول.

مک فشاروه ۲ این تله سمفی کملا یا، تراو تام دکلاغن کورو ۲
ملایو، اهل ۲ سورتخبر دان فنتتوة ۲ دسکوله اگام رعیه، کران
مر یک تله ممباچ اخبار ۲ دان مهجله ۲ یشد تربیتکن داندونیسیا ایت.

بشسا ملایو مولا بر کوغکریس:

دکتیک همفیر ۲ فرغ دنیا یشدوا، بشسا ملایو تله سمفه
بر کوغکریس دوا کالی یشد حاضری اوله اروا کیلنن دری ستیف

واه نكري قسلوره ملايا تر ماسوق سراوق دان بروني. دماس
 ايتوله سمفت دفر بينچشكن فر كارا ۲۱ يغ مثنائي بغسا دان تانهاير
 ملايو. كمدين سور تخبر ملايو فون مولاي بر تر و مترغ منيمبولكن
 راس كا نصابن كقد بغسا ملايو. مېشك ائرن تر قوبه كساتوان
 ملايو مودا (K. M. M.).

تتافي يغ كنجيلن، هان تباد براف كرت اورغيغ تر فلاجر
 باره (بر فلاجران اغكريس) يغ توره منچمفوري فر كرفكن
 رعية اين. لبه ۲ لاكي اورغيغ منجادي كا كيتاغن كراجان،
 مشوله ۲ مريك تباد قاهو مناھو مامسكالي دغن كدودقكن بغسا
 دان تانهايرن. تباد شك لاكي، اينله دي كليچينن فنجاچه اغكريس
 منجالنكن فرانن فنجاچهنن دتانه ملايو اين. تراو تام منروسي
 فنديدقكن، «كولونيال ميستم»، يشد تانمكن دسكوله ۲ اغكريس
 ايت مېشك دغن فلاجران ايت بوكفن منمبوهكن كسدرا
 كقد نصيب بغسا دان تانهايرن، تتافي هباله منمبھكن خيال
 دان سومبوغ فول كقد بغسا سند بري.

فرغ دنيا يشكدوا:

بولن دسيمبر 1941، تنترا جفون تله منچوره ۲ ماسوق كمالايا
 لقسان اير بنجير لايغن دغن تباد دافه دتاھن ۲ لاكي، ائرن
 اغكريس مېره كاله، اد جوگك دانتارا بغسا كيت يغ توره

بر سوکریا دغن کمنائن جفون ایت، توره تر فغاروه دغن
فرو فکندا جفون، «امیا انتوق اسیا»، کمنائن اسیا تیمور رای -
کونن، مریک برامی ۲ مثالو ۲ کن کداتغن جفون، تنافی سیاف
یغ لبه دهولو بر جمفا جفون - دی لبه دهولو فول منریم هدی
«تمفیلخ» فرکی بالیق اوله جفون.

هان بهارو بیراف هاری مهاج جفون بر کواس دتانه مایو،
مولاله مریک مننجوقکن بلغ فاشیشن، کرفکن کبغسان مایو
(کساتوان مایو مودا) فون دحر امکن، دری سمنجق ایت بیسله
بر لا کو سکل کظالیمن، ککجمن، کبغین یشتادافه دگمبر کن،
سموا ایت منجادی فغاجران هندقن کفد بغسا مایو - ایتوله
دی فنجاجهن، ولو دریمان داتغن، سکالی فنجاجه تنف فنجاجه!

دنيا سلفس فرغ يشكدوا

دنيا سلفس فرغ يشكدوا:

دنيا سلفس فرغ يشكدوا اين، اوله جاوه بريندا دري دنيا
 مبلوم فرغ، عاقبة فقراغن يشدهشة دان عاقبتن بوم اتوم يفتله
 ملبور كن برجوتا ۲۱ جيوا مانسي ايت تله منبولكن كانصافن
 مانسي ملبورهن، مريك جوكن انصاف، كران فنجا جهنله فونچان
 فقراغن. كران ايت سوات فرستجوان يشبور نام اتلنتيك چاتر
 (Atlantic Charter) تله دبوابة دالم سبواه كفاش فرغ قد 21 او كسة
 1941، دتندا تاغني اوله فرسيدينه روز بيل دان چرچيل
 انتوق منمتكن فنجا جهن اين، دان ستورة دغن اين
 برتوبه فول لمباگ بشا ۲ (UNO). يشورتجوان انتوق منچاغي
 كامانن مدنيا.

بشسا ۲ اسيا منتوة كمرديكان:

دغن ادا ن فر او باهن ۲ يشتر سبوة، فك بشسا ۲ يغ ماسيه تر جاجه
 تله باغون منتوة كمرديكانن، بايك فون داندونيسيا، انديا،
 برما، فليپينا، سيلون دانسباگن، اد دغن جالن فر لمباگان دان
 اد دغن جالن فرغ سفرت داندونيسيا.

۱. کدگیلن بلندا هندق منجاجة سمولا داندونیسیا اداله
 منجادی باتو اوجین کهد اتلنتیک چاتر دان (UNO)، کران
 ایت ؤد تاهون 1947 تر جادی کونفرنس سلوره اسیا دنیودلھی
 یغ مندسق کواس ۲ فنجاجة سفای مبری کمردیکان کهد بشا ۲
 اسیا (دقنور برهانالدين قمیمفین فارقی کبشآن ملایو ملایا
 اداله قورت دالم فرسیداشن ایت سباکی مواکیلی رعیة ملایا یغ
 ایشین مردیکان) آخرن، بشا ۲ اندونیسیا، اندیا، فاکستان، برما،
 فلیپینا دان سیلون تله منجادی بشا یغ مردیکادان بر دولا. مریک
 تله تورت منجادی اشگوت بشا ۲ بر ماتو (UNO) دان اندونیسیا
 اداله اشگوت یثک 60.

فارتی کبشآن ملایو (Malay Nationalist Party):

سلفس فرغ یشکدوا این، بشا ملایو جوگ سماکین مدر،
 لخاصن دری گولهن اهل ۲ کبشآن (Nationalist)، کسدارن ایت
 بوکن سهاج ددسق اوله راس کانصافن دری دالم نگری، تتافی
 جوگ اوله فراو باعن ۲ فولیتیک دنیا، لخاصن دری سلوره اسیا.
 اوله ایت، ؤد 17 اکتوبر 1945، تر تو بهله «فارتی کبشآن
 ملایو ملایا» دایقوه - فیرق. سباکی سبواه فارتی فولیتیک
 یشیر تجوان مفر جواشکن کمردیکان بشا دان تانهایر. کمدين
 ؤد 30 نوبمبر هثک 3 دسیمبر 1945 فارتی توسبوة تله برجای
 مشاهداکن کوغکریس یشقر تام. بر تمثة دتاون هول - ایشوه دشن
 دحاضری سکنف فروا کیلنن دری سلوره ملایا، قرماسوق سیغافورا.

داسر دان تجوانش ایاله:

1 - منتوة ملایا بر کراجان سندیری دغن:

بر کراجان قوسه (کساتوان تانهملایو) یشر داسر کن
دیمقراسی.

بهاس ملایو هندقله دجاد یکن بهاس رسمی.

مهاداکن ساتو روڤ بشا (کرعیاتن یغ توغگل)
دتانهملایو.

2 - منتوة کمر دیکان فنوه

3 - ملایا فد اخرن هندقله بر گابوڤ دغن اندونسیا.

کشوتوسن کوشگریس یشر تام:

کوشگریس فکرم یشر تام یشرله بر سیدغ سلما 4 هاری ایت
تله مشمیل براف کشوتوسن یغ فنتیغ دانتارا لاین ۲ ایاله:

1 - ملایا سبهاکین دری اندونسیا.

2 - مشاک میره فوتیه (دیوی ورنه) منجادی لمبغ کبشان.

3 - بر متوجو کساتوان تانهملایو (ملایان یونیان) یغ تیاد
برچورق کولونی.

4 - بر بایک ۲ دغن سموا بشا دملایا.

ملایان یونیاں:

کداتھن بریتیش کالی یٹکدوا کملا یا این، تله ممباوا سوات
رنچاغن بهارو انتوق سوسن فمرینتاهن دملایا دغن نام
„ملایان یونیاں“ (Malayan Union) یغ فد داسرن انتوق
مپاتوکن فوسه فرتد بیران دتانهملایو این، تتافی دسبالیق ایت
موغکین جوگ ممباوا چورق فنچاجهن یغلبه مودرن یشر مسوای
دغن کدودقکن ملایا سلسلس فرغ یٹکدوا این. اوتوسن سر میقمأ یکل
تله داتغ منموئی راج ۲ ملایو فد بوان ستمبر 1945 انتوق
مشمیل „تندا تاغن رهسیا“ مر یک مٹای مٹر متیجوهی رنچاغن
ملایان یونیاں ایت.

ملایان یونیاں دبنته:

رنچاغن ملایان یونیاں ایت دبنته اوله سلوره بشا ملایو
ترماسوق جوگ اوله فیهق فارتی کبشآن ملایو - کالوفون
مر یک برستوجو فد داسرن، تتافی بوکنله ملایان یونیاں
(کساتوان تانهملایو) یغبر چورق کولونی یٹکله سیف دتمفه
داغکلند ایت.

داتوء عون تله برجای مٹلوفوری بار یسن منتغ ملایان
یونیاں ایت دغن مندافه سوکغن دان کر جسام دری قوم فیودال
قول، کران مر یک جوگ مدر، رنچاغن ملایان یونیاں اکن
ملبورکن حق ۲ کاستمیوان قوم ۲ بشاوان دملایا این کلق.
منکل ساتو فیهق یغلاءین ۲ اباله ددسق اوله راس چمبرو کفد

بشما ۲ داگش دملایا این، یشاکن مندافه، حق سامرات، دالم
رنچاغن، ملایان ایت دان اخرن اکن ملبورکن حق کتوانن
بشما ملایو.

کدودقکن تانه ملایو سبلوم فرغ II:

اواپکران داسر کیت (بوکو این) «مردیکا فغن فر لمبگان»
مستحق جوگ کیت ممثلا جری سرب رشکس، اکن کدودقکن
تانه ملایو این قد سبلوم فرغ II دهولو. مبگیمان یشد تگسکن
یهوا فنحاجهن بریتش دملایا این بوکنده دغن سچارا لنسوغ
هک کدودقکن تانه ملایو این قد سبلوم فرغ اداله تر بهاکی کشد
تیک چورق:

1 - نگری ۲ سله (Straits Settlements) پشمر ۲ بر چورق
کولونی، یابت سیخافورا، فولو فینغ دان ملاک، دأره دان دتد بیر
اوله مشورغ گبر نور بریتیش.

2 - نگری ۲ بر سکو تو (Federated Malay States)، یابت
نگری ۲ فیرق، ملاشور، نگری سمیلن دان فهغ، یغ ممثو یاسه
مشورغ سلطان قد تیغ ۲ نگری ایت، قناتی منریم مشورغ بریتیش
رسیدینه. نگری ۲ این ممثو پای فر جنجین «هیتم فو تیه» یغتر سبوة
تریتی راج ۲ ملایو دغن کراجان اشگریس، دانتارا لاین ۲
دالم تریتی ایت ایاله «برستوجو منریم نصیحه بریتیش انتوق
منجالنکن فر تد بیران قمر قنادهن دالم نگری ایت، دکچوالیکن
فر کارا عادة استعادة ملایو دان اگام املاام».

3 - نګري ۲ بر نأوغ (Unfederated Malay States) . يآيت
 نګري ۲ جوهر، قدح، کلتن، ترڅکانو دان فرليس . يځ مځوپاي
 مشورغ سلطان اتو راج قد تيف ۲ نګري، تتافي جوک منريم
 مشورغ فنصيحه بریتيش، ستيځ نګري ايت اد مځوپاي فر جنجين
 ،،هيم فو تيه،، بډسبوة توي تي راج ۲ ملايو دغن گرا حان
 انگريس، يشربو پي دانتارا لاین ۲ ،،برستوجو منريم نصيحه
 بریتيش منجالنکن فر تدبيران فمرينتهان دالم نګري ۲ ايت،
 د کچوالیکن فر کارا ۲ اکام دان عادة استعاده ملايو .،.

فريډان دانتارا نګري ۲ ايت:

فريډان دانتارا نګري بر سکتو اين تياداله بکيتو جاوه .
 هپاله قد نګري ۲ بر سکتو مځوپاي چورق فمرينتهان يځ رام،
 منکل نګري ۲ بر نأوغ اين مځوپاي فر تدبيران يشربا سيځ ۲ .
 دانتارا نګري ۲ بر نأوغ اين نګري جوهر له يځلبه تر اتور سباکي
 سواه نګري يځ لڅکف مځوپاي فر لمبکان مند بري تتافي
 بکيمانفون، نګري ۲ بر سکتو دان نګري بر نأوغ ايت اداله د باوه
 اراهن کبر نور نګري ۲ سلت يشرب صفة فسور هجاي تيځکي قول
 رکفد نګري ۲ F. M. S. دان U. F. M. S. ايت.

طرف نګري جوهر:

نګري جوهر قد معلوم فرغ II مېم مځوپاي طرف دان
 کدودکنن يشتر سديري، کران قد 11 دسيمبر تاهون 1885

سلطان ابوبکر تله مشيکه «فرجنجین ستیا» دانتارا کراجان
 جوهر دغن کراجان اغکریس، ددالم فرجنجین ایت کراجان
 اغکریس تله مشاکوئی اکن کبیران دان کمر دیکان نگرے
 جوهر دغن سیوتن «نگری جوهر یغ مردیکا»، کراجان جوهر
 مشکوهفون تله میرهکن کتاغن اغکریس سکل یغبر مشکوة فآوة
 دغن سیاسة لوار نگری، دالم سوال فر تدبیران دالم نگرے
 اداله دالم کواس سلطان جوهر سندیری.

کمدین قد 14 افریل قاهون 1895 سلطان ابوبکر تله نمبواة
 اوندغ ۲ فر لمبگان نگری جوهر، مک منجق هاری ایت سماکین
 قواتله نگری جوهر دغدغ سبواة نگری ملایو یغتراتور، قواة
 دان بردولة. اخرن مشیله کغد کداتغن ملایان یونان دان
 قدریشین مشکک نگرے جوهر تله منجادی سبگیمان یشاد
 هاری این.

پورنیو (کالیمنتن) اوتارا:

سلاوین دری دمننجوغ این، مک دبورنیو اوتارا جوک
 ترماسوق کدالم فنجاجهن بریتیش، یایت سراوق دان برونی،
 یغ ماسیغ ۲ مشوپای راجن سندیری سبگیمان دتانهملایو این،
 منکل سراوق فول بر اجاکن یغسا اغکریس (راج بروک).

تتافی ستله سلفس فرغ این کدودقکن فمرینتاهن دبورنیو
 اوتارا ایت جوک توره براوبه، یایت سراوق تله تروس
 منجادی تانه جیجاهن اغکریس منکل کبرنورن یغفرتام تله

تر بونه اوله فواق انق نكوي يڭ منتڭ فېراهن سراوق ايت
كڤد جېجاهن اڭگريس.

فرتوبهن كبڭسان ملايو برساتو (UNMO):

كران ددوق اوله حسرت منتڭ ملايان يونيان اين، ترجاديله
بېراف كالې كوڭگريس ملايو دكوالا لمفور دان دجوهر بهارو،
يڭدواكيلې اوله فرتوبهن ۲ ملايو دري ټيمف ۲ بواه نكوي
دتانه ملايو اين. فرگر قكن ملايو سمندجوغ جوهر يڭدفي مڭين
اوله داتوء عون اياله سالهساتو فرتوبهن يڭ چركس ممفلوفوري
كوڭگريس اين.

حاصل دري كوڭگريس ترسبوة (فد 11 مې 1946) دجوهر
بهارو، يڭدواكيلې اوله 29 فرساتوان ملايو دري سلوره ملايا،
ترماسوق فارتې كبڭسان ملايو ملايا، مك برتوبهله فرتوبهن
كبڭسان ملايو برساتو (UMNO)، يايت سباكي كابوڭن فارتې ۲
فوليتيك ملايو سلوره ملايا، دان توگس بسر يڭدهادفي اوله
امنو دماس ايت اياله انتوق منتڭ ملايان يونيان سمتمات، دان
تياد سديكيه فون ممفلوفوري حسرت رعية انتوق ممفروجواڭكن
كمرديكان تانه ملايو اين.

فارتې كبڭسان ملايو دان امنو:

فارتې كبڭسان ملايو، ولوفون توره دالم امنو دان توره
منوبهكنن، تتافي كران فكمم تله اد ممفوپاي اڭكارن ۲ داسر دان

قجوانن یغ تګس مفرجواغکن کمر دیکان بشا دان تانهایر
 مک فکرم دالم امنو هیاله بر صفة سباګی فارقی فمبشکغ سهاج
 تتافی قد اخرن تله ترفقسا جوک کدوار دری امنو کران تیاد
 قافه مفرسوایکن داسرن دغن داسر امنو یشترا لالو کونسر باتیب
 (Conservative) کانن ایت سمنجق هاری ایت فیلق فکرم اداله
 بر دیری مندیری مفرجواغکن چیتا ۲۰.

ملایان یونیان دتروسکن جوک:

ولوفون کداتغن ملایان یونیان ایت دبنته، تتافی کراجان
 بریتیش تله چوبا جوک منجانکن دتانهملایو مولایي قد ۱
 افریل ۱۹۴۶، مک دری سمنجق ایت بنتاهن کفد ملایان یونیان
 سماکین دفرهیبة، قیندقکن مولوکن مجلس مشواره تله برجای
 دجالنکن. دسان سینی تله داداکن مجلس ۲ فرجمفان دان
 فرارقکن سران ۲، اوتوسن بریتیش کفتن گامن تله مپقسیکن
 مندیری بنتاهن یغ هیبة، اخرن قد اخر تاهون ۱۹۴۷ کراجان
 بریتیش تله برستوجو مباطلکن ملایان یونیان سباګی گنتین
 کراجان بریتیش تله برستوجو بروندیغ دغن راج ۲ ملایو دان
 واکیل ۲ رعیة.

فیدریشین اوف ملایا:

روندیغن ۲ تله دجالنکن دانتارا کراجان بریتیش، راج ۲
 ملایو دان وکیل ۲ امنو، تتافی مالغن فارقی کبشسان ملایو ملایا
 دان فارقی ۲ بشا سیغ تله تیاد دباوا بروندیغ سامسکالی. سپن ۴

تياد لائين، ايااله کران فارتی کبھسان ملايو دان فارتی ۲ بھسا
 اسیغ یھد ماس ایت میو کھ کھد فارتی کبھسان ملايو اداله موا کیلی
 دھیهق رعیة یھایھینکن کمر دیکان، سدغ دھیهق امنو اداله
 مروفاکن فارتی یغ ریٹیکشنر (Reactioner) یغ ماسیه ایھین ذباوه
 قنجا جھن. دان تاله حیران چورق فیدریشن یھتله دفرستوجوئی
 ایت سلاءین دری مھمبالیکن حق کدولاتن راج ۲ ملايو تباد
 حدیکیه مھاو نتو ھکن رعیة جلالت.

اکابو ھن فترا - AMCJA:

انتوق مھوقتیکن حسرت رعیة دتانه ملايو سبئر ۲ ن ایھینکن
 فراو باھن ایھین مھرجوا ھکن کمر دیکان بھسا دان تانهائیر،
 سبکیھمان کرقکن ۲ بھسا ۲ اسیا یھد سکیلی یغ ملایا دماس ایت، مک
 دھیهق فارتی کبھسان ملايو تله مھنتوق کابو ھن فارتی ۲ ملايو
 یغ سھم دان مھرجوا ھن دھن دھن نام،، فوسه تناک رعیة،،
 (فترا) یغ قد ماس ایت بر جملہ 84 بدان فارتی ۲ ملايو بسر
 دان کچیل، منکل دھیهق بھسا ۲ اسیغ فول منوبھکن کابو ھن
 یھبر نام،، مجلس کرق سرنق،، (AMCJA) اتو (All Malaya
 Council of Joint Action) یھتله مھکا بو ھکن سمو فارتی ۲ بھسا
 اسیغ دملایا این، سچق دری فارتی قوم چینا، اندیا، بورہ،
 دیمقرا تیک دان سباکین مھفی کھد فارتی کومیونیس ملایا. کمدین
 کدوا ۲ کابو ھن،، فترا - AMCJA، این تله برستوجو بکر جسام
 مھرجوا ھکن چیتا ۲ کمر دیکان تانه ملايو دھن سوات فول لمبکان
 یھتر تنو یھد نامکن،، فرائمبکان رعیة،، (People's Constitution)

دالم فرلمبگان رعية اين اد سقوله قاسر يفترفنتيغ، يثدا انتاران
 اياه مفرستوجو كن ساتو رواف بھسا (سيھگل ناشيو ناليتي) دغن
 نام،، كبھسان ملايو،، ساتو بھاس - بھاس ملايو دان ساتو نگارا -
 نگارا ملايو، فرلمبگان اين تلهفون دتندا تاغني اوله كدوا ۲۱
 بله فيھق (فترا - AMCJA). دان تله دسمفيكن كقد فيھق
 كراجان بریتیش سند يري.

فترتين،، كبھسان ملايو،،:

فترتين،، كبھسان ملايو،، منورة اصطلاح فارتی كبھسان
 ملايو،، جو كك منورة فترا - AMCJA بو كنه سمفیه یغ بوله
 دھمكن سباكي،، فرقومن،، سبكيماں،، تعريف ملايو،، سبلوم
 غرخ (ترتنو كقد اورغيغ بركتورون ذري ايو بھان بھسا
 ملايو. سھكك تيمبول اصطلاح DKK, DKA دان سباكين) تباد
 جو كك سبكيماں تعريف كبھسان ملايو يفترتوليس دالم اوندغ ۲
 توبه امنو یغ مان بر فندو كقد فرلمبگان فدريشين اوف ملايا ايت.

تناهي اياه سوات تعريف یغ سواي دغن اصطلاح فوليتيك
 دان حسرت رعية یغ بنر ۲ ايشينكن كورديكان، يأت كبھسان
 يشر اساس كقد راس منصب سكبوايان دان ستانهاير، تباد
 بر اساس كقد اكمام دان كتورون. منورة اصطلاح اين،، بهوا
 كرعياتن (Citizenship) ايتوله كبھسان (Nationality) باكي
 تانه ملايو اين. دغن جالن ايت، مك اورغ ۲ اسیغ (اورغ
 ملايان) يغتله بر فوتس دغن كبھسان اصلن (كرعياتن نكرين)
 كمدین مهاكومي كبھسان ملايو سباكي كبھسانن یغ توغكل سرت

موهن منجادي رعية تانهملایو، مک دي دتريم منجادي رعية
تانهملایو، یغ ممشوپای حق قولیتیک دتانهملایو این.

ملایان ماسوق دالم کبشسان ملایو:

فرکتان، «ملایو»، اداله نام اصل یشتله سديا اد کفد بشسا
یغ مندودقکي تانهملایو این خاصن دان سلوره کفولوان ملایو
این عامن، یغدسبوة، «بشسا ملایو»، جوگ بشسا ملایو ایاله سوات
بشسا یشبسر یشتله قرنه مرهیکادان بردولة ددنیا این سبکیهان
یغدتترشکن دهولو.

سدغ فرکتان، «ملایان»، ایاله چیشتان بهارو یغدچیفتا اوله
لیده قنجاجه سندیری، جادی - کالو فون فرکتان ملایان ایت
دمقصودکن کفد فندودق تانهملایو، ترماسوق بشسا ملایو، مک
ایت اداله مقصود دری قنجاجه دان منوره، «قاموس»، سی قنجاجه
جوا، سدغ کالو کفد اورغملایو سندیری اداله تنفدغن ملایون،
یایت بهاس ملایو، کبودیان ملایو، ماسوق ملایو دانسباکین.

اوله ایت، فخرتین، «ملایان» ایت بیرله ستاکه بشسا ۲ اسبغ
یغدکتاکن جادی اورغ ملایان کمدين اکن مشاکوئی، «کبشسان
ملایو»، قول - جک مریک طاعة ستیا دان منچنتای تانهملایو
این، دان بوکنله دفیلق اورغملایو مستی ماسوق کفد ملایان
دان منجادي اورغ ملایان اتو بشسا ملایان سهشک آخرن لبث
مکل سوات یشبزچورق ملایو دتانهملایو این. فرکارا این
هندقن، هندقله دسداری اوله بشسا ملایو سندیری، خاصن فمودا ۲

ایشد کتاکن، «هارفن بهسا» جک سبیرن مریک ایثن مردیکا دان
منجادی بهسا یسبر دوله (منجادی توان) دتانهایر سندیری سرت
طاعة کفد فسن لقسمان هغ تواه «تاکن ملایو هیلغ ددنیا»
ایت.

فیدریشین دجالنکن جوک:

دغن تیاد مغاندهکن بنتاهن ۲ رعیة (فیہق فترا - AMCJA)
مک فرلمبگان فیدریشن تله دجالنکن جوک مولایه فد 1
فیبرواری 1948 فیہق امنو تله مشاغکف سوات کمنائن بسر دالم
فرجواغن، مهشک تله داداکن سمبوتن سران ۲ فد 1 فیبرواری
ایت، کمدین سترومن تله داداکن فرایان دان سمبوتن «هاری
فیدریشین» فد تیف ۲ قاهون، دان هان بتراف قاهون یفاخر
این مهاجله بهارو سمبوتن ایت سماکین کورغ فد تیف ۲ قاهون.
جوک تله داکوئی اوله فیمشین ۲ امنو سندیری، بهوا فرلمبگان
فیدریشین ایت «برچورق بریتیش» دان قیاد مغانتو شکن
رعیة *

* مغانی و لکیمانون - فرلمبگان فیدریشین این منوره اصطلاح مردیکا
دغن فرلمبگان دری سوات سکی اد جوک باپکن دان داله دجادیکن
اساس مارجواغن کمدیکان کران ددالم تله ترجاتیة (داکوئی
صمولا) حق ۲ گتواتن راج ۲ ملایو دالم نگیری ماسیغ ۲ منکل فولواینغ
دان ملاک لون تله ترماسوق کدالم فرلمبگان فیدریشین ایت.

ضرورة داتخ، فارتی ۲ کیری دحرامکن:

دفیق فترا - AMCJA تله تیاد مغاعتراف فرلمبگان
فیدریشین ایت، کمترین قد قاهون 1948 بر لا کوله فمبر و نتقکن
قوم کومیونیسة دتانهملایو، قد 12 جون اوندغ ۲ ضرورة
داشتهارکن دتانهملایو دان قد 24 جون داشتهارکن دسیشافورا.
ستورة دغن ایت، فارتی ۲ کیری تله دحرامکن ترماسوق، دغکاتن
فمودا انصاف، اتو API دان اخرن فارتی کبشسان ملایو جوک
دحرامکن دتانهملایو، فمیمینش ۲ دتشف دان دقاهون دالم
تهانن ضرورة.

ایبو فجابة فکمم فینده کسشافورا دار سمثة مشاداکن
کو شکرین یشتراخر (یغکامثة) دسیشافورا یغد حاضری جوک
اوله فرواکیلن دری سلوره ملایا دان اخرن (مسوده فرسیافن)
فارق کبشسان ملایو تله تردسق دان ترفقسا دبو برکن دسیشافورا.

بکیمانفون - سبلومن دحرامکن، فارتی کبشسان ملایو اداله
سبواه فارتی فولیتیک رعیة یغ ساعة بر فغاروه، یغ ممفوپایه
اورکانیسای یغ چوکف تراقور، سجع دری ایبو. فجابتن،
سمفی کغد چواغن ۲، اغکوتن اداله چوکف بر تگوشجواب
دان بر دیسقلین. فرهو بغن دانتارا سسام اغکوتن اداله چوکف
ایرت دان مسرا، فمیمینش ۲ جوک اداله سیف مدیا مبریکن
کورسوس فولیتیک کغد سکنف اهلین ۲، سیارن ۲ خاص دری ایبو
فجابتن اداله کشف بر جالن، سلاین دری سیارن رسمین قد قیف ۲،
بولن یغد بری فرچوما قول کغد قیف ۲ چابغ دان چاوغ.

فارتی کبھسان ملايو بوکن سهاج منريم تکانن دري فيھق ۲
 پھتر تننو، تنافي جوک دري فيھق امنو منديري يھ قد ماس ايت
 ساۃ موسوھي چيتا ۲ کمرديکان. تنافي سموا اين اداله دتريم
 دغن راس صبر دان تابه اوله سکنف اغکو تان. دمکينله کجادين
 اين برلاکو سھک کفد دحرامکن.

ملايان چاينيس اسوشياشين (MCA):

ستله بايق ۲ فارتی کيري دحرامکن، مک دفيھق اورغ ۲
 چينا منوبھکن مېواه فرساتوان بهارون (MCA) ايت دملاک قد
 11 موج 1949، فرساتوان اين تله برکمبھ بسر دان کمدين
 مليھوتي تيف ۲ بواه نكري دتانه ملايو اين. فميھفين ۲ اداله
 کباپقکن ترديري دري فواق قوم مودال بھسا چينا - کمدين
 فرساتوان اين تله منجادي مېواه فرساتوان فوليتيک.

فارتی ۲ يھبر کابوھ دغن فترا - AMCJA:

فارتی ۲ يھبر کابوھ دغن فترا - AMCJA ايت، کالو کيت
 ممھلاجري داسر ۲ دان ايدولوجي (Ideology) ماسيھ ۱۲ کن تردافه
 داسر ۲ دان ايدولوجي يھبر تنناغن دانتارا ساتو سام لاءين کران
 دانتارا فارتی ۲ ايت اياله فارتی کبھسان ملايو، مجلس اسلام
 ترتيھکي (مات) (کمدين برتوکر جادي حزب المسلمين)
 کابوھن بوروه ملايا دان فارتی کوميونيسه ملايا. (کران قد ماس
 ايت فارتی کوميونيسه ملايا ماسيه دحلالکن اوله فمرينته

سبکيمان فارتی کومیونیسۂ داغکلند جوک (تتافی سموا فارتی ۲
ایت تله دافه برساتو دان برستوجو دالم ساتو روڤ بهسا یغ
توغلک «کبشآن ملایو» ساتو بهاس، بهاس ملایو، ساتو نگارا -
نگارا ملایو - منوجو کفد سبواه نگارا یغ مردیکا دان بردوله
یشبرداسرکن دیمقراسی.

کران ایتوله کسلورهن حسرت رعیۂ جلالتا یشبرکابوڭ دالم
فترا - AMCJA این قله بوله دان فادو. سام مفهم انتوق منتغ
فنجاجهن یغ مروفاکن دالم سبواه فرازة کبشآن (ولوفون
دماس ایت قیاد دسبوه فرازة کبشآن) یشاکن ملاهیرکن سبواه
نگارا ناشیونل دملایا.

بگیمانفون ستله قرجادی فمبرونتقکن دفیق فارتی
کومیونیسۂ، مک فارتی ۲ لاین، خاصن فارتی ۲ یشبرکابوڭ دالم
فترا (فارتی ۲ ملایو) تله قیاد دافه مپرتای، کران تیندقکن فارتی
کومیونیسۂ ایت سلااین دری ترکلووار دری داسر «مردیکا
دغن فرلمبگان» اداله جوک ترکلووار دری حسرت فرانۂ
کبشآن، یغدفرجواغکن اوله چیتا ۲ «فرلمبگان رعیۂ» ایت
دان تیندقکن فارتی کومیونیسۂ ایت اداله تشکو و غجواب مریک
سندبری، مسکیفون دالم داسر منتغ فنجاجهن ماسیه تتف ساتو.

داسر ۲ فرلمبگان رعية

انتوق فشتوان دان فرهانين عموم دسيني دجاتيتكن ممول
داسر ۲ فرلمبگان رعية يغ 10 يفتله دفرستوجو كن اوله كآ بوغن
فترا - AMCJA دالم تاهون 1947 يغالو:

- 1 - ملايا برسكتو (كساتوان تانهملايو) هندقله ترماسوق
سيغافورا دان فولو ۲ سكيليشن (بورنيو اوتارا).
- 2 - ملايو ايااله كبغشان باكي تانهملايو (كبغشان ملايو).
- 3 - بهاس ملايو ايااله بهاس رسمي تانهملايو.
- 4 - بنديرا كبغشان باكي كساتوان تانهملايو هندقله دتفكن.
- 5 - كراجان قوسه تانهملايو دان كراجان نكري ۲ دان
ستمينه هندقله سموان دقيليه رعية.
- 6 - راج ۲ ملايو هندقله راج ۲ يغ سبزن ۲ بر دولا دان
بر فرلمبگان.
- 7 - فرلمبگان ملايا بهارو هندقله ممقوپاي شرط ۲ يغ منجمين
كماجوان فوليتيك، ايكو نومي دان فلاجران بغساملايو
سباكي بغسا يغ ممقوپاي حق كتوانن دتانهملايو اين.
- 8 - اكمام اعلام دان عادة استعادة ملايو هندقله ترسره كقد
رعية منروسي مجلس مشواره يفاستميوا (ديوان فرتوانن).
- 9 - حق ۲ كرعياتن كقد سموا بغسا هندقله فغن شرط سومفه
«طاعة ستيا» يغ تيا د بلهباكي سلامين دري تانهملايو اين.
- 10 - سوال ۲ فرتهانن دالم دان لوار نكري هندقله دكواساي
بر سام اوله كراجان قوسه تانهملايو دان كراجان بر يتيش
باكي سمنتارا.

امنو مفرجواڻڪن ڪمرديڪان

امنو مفرجواڻڪن ڪمرديڪان:

مسڪيئون ڦار تي ڪيڙسان ملايو تلهه دهرامڪن 'جوڪ ڦار تي ۲
ڪيري يڙلاين، ٺهيمڻين تلهه دهرڪس دالم تهاڻن، قنافي - نامون
'جيوا مردیکا'، يڙسمي دان دتاهم اولهه فڪم ايت تنف تومبوه
دان سوهر. دڪلاڻ رعيه جلاتا سلورهن، لخاصن دڪلاڻ امنو
سنديري، فيلق قوم ريشڪشنيور دالم امنو ايت تلهه تياد دافه
مجدوغ جيوا مردیکا ايت دري تومبوه دان سوهر.

مڪ ڦد مشواره اڪوڻ امنو دفرليس 'ڦد 30 مي 1949' (1)
تلهه دفرستوجوڪن امنو منجادي سبواه ڦار تي فوليتيڪ يڙ
مفرجواڻڪن ڪمرديڪان تانهملايو، منجق هاري ايت چوڪن
'هيدوف ملايو'، تلهه تياد بگيتو دسبوه لاکي، ڪمدين ستلهه
مشواره اڪوڻ دملاك فڪيق 'مردیکا'، قلهه برڪما ڪاودارا
دڦڪيڪن اولهه ڦارا ڦمودان. دان آخرن سلام مردیکا يڙدهولون
منجادي سلام فرجواڻڪن فڪم تلهه منجادي سلام فرجواڻڪن
امنو فول.

(1) موڻڪين جوڪ مقصود 'يڙ جوڙ' ٺهيمڻين امنو ماس سبلوم
ايت' بهوا امنو دتوجوڪن انتوق مننتي ملايان يونيان سمعات - سباڪي
سيمڪلن ڦد فريشڪه يڙتاهم.

موموق فرقومن:

ملیه جیوا مردیکا ایت سماکین مریبق کفد سکنف لافین
رعیة. مک، موموق فرقومن، مولاد تیوفکن اوله فییق فنجاچه. داتوء
عون منچادشکن سهای دتریم بشسا ۲ اسیغ ماسوق کدالم امنو،
انتوق منتیغ موموق فرقومن ایت، تنافی چداغن داتوء عون ایت
تله تیاد دتریم اوله اهل ۲ امنو، یغ میبکن بلیو ترفقسا کلوار
درفد امنو دان فیمنین امنو دکنتی اوله تشکو عبدالرحمن فترا.
بگیتو فون دالم امنو قله دلولوسکن کفد بشسا اسیغ منجادی
اهل برسکتون.

فارتی کمر دیکان ملایا (IMP):

داتوء عون، ستله کلوار دری امنو، ستله تیاد برجابه
ماسوقکن بشسا ۲ اسیغ کدالم امنو، لالو بلیو منوبهکن سبواه
فارتی بهار و قول یشر نام فارتی کمر دیکان ملایا (IMP) یشر دیری
دری سکل بشسا، تنافی IMP تله تیاد بگیتو مندافه سمبوتن،
کران اورغ ۲ ملایو تلپشون براد دالم امنو، منکل اورغ ۲ چینا
سوده اد دالم MCA، ولوفون کتوا مریک داتوء چیغ لوق تله
توره منوبهکن IMP ایت، سمنتار اورغاندیا قول سبهاکین بسر
دغن فارتین ۲ سفرت MIC دانسباکین.

امنو مشنجورکن فرسیداشن علماً:

تردهولو دری این (دماس داتوء عون دالم امنو لاکي).

مک امنو تله مشنچور کن فرسیداغن علماً ملوره ملایا دکوالا
لمشور دان کمدين يشکدوا دموار، جوهر. دافتارا بېراف
چداغن یغ بايق ایت، هاپله دوا يشته دقوتسکن، یایت:

هندق مباتو فر تدبیران اکام ملوره تانهملایو.

هندق منوبهکن بدان علماً ملوره تانهملایو.

حاصل دري کدوا ۲ کفوتوسن این، ایاله دغن تر توبه
فجابه فمکغ موهور راج ۲ ملایو دکوالا لمشور دان تله فافه
مباتو کن کتافن ممکغ فواس دان برهاری دسلوره فرسکتوان
تانهملایو، منکل فر تدبیران تیف ۲ فجابه اکام ایت اداله تیف
برسندیریان جوک. ولوفون فد قیف ۲ نگرې ایت اد ماسیغ ۲
مفوپای مفتي ۲ یغ رسمي، تتافي بلوم فر نه کدغران مفتي ۲ ایت
مغادا کن فر جمغان سسام مریک یغ رسمي، انتوق مروندی شکن
مسوات مصلحه اکام.

ترتوبه فرساتوان اسلام سملایا:

دوسق هندق منوبهکن بدان علماً ملوره ملایا، مک سوات
فر جمغان عالم علماً دان اهل ۲ اکام سکالی لاگي (یشکتیک)
دادا کن قبتاورث، سبرغفرای، دالمتاهون 1951 دغن دحاضري
اوله اهل ۲ اکام دان عالم علماً دري ملوره تانهملایو دان
میغافورا. فر جمغان ایت تله بر حاصل منوبهکن فارتی فولیتیک
اسلام دغن نام، فرساتوان اسلام سملایا، (فاس) توان حاج احمد

قوٰد ادا له دلتیق منجادی یشد فرقوا اگوښ (یشد هولون کنوا
اګام دالم جواتنکواس اگوښ امنو).

ترتوبهښت، فرساتوان ملایو سمینجوش (PMS) :

کسڼ درفد سیکف امنو یغ مېوک فینتون کفد بشا ۲ اسیغ
منجادی اهل ۲ یشرسکتو مک ترتوبه ډول، فرساتوان ملایو
سمینجوش، دالم تاهون 1949 دکوالا لهور، تنافي فرساتوان
ابن ډد مولان ادا له دالم، راګو ۲، دري مفرجواښکن کمر دیکان
(موښکین اوله کماهوان فیمینین سندیري - توان هاشم ګاني).
کمدین ستله ددق اوله جواتنکواس یشلا ین مک بهاروله
،فمس، برتروسترغ مفرجواښکن کمر دیکان.

قرايکانن امنو - عیم سي ایه:

موموق فرقومن مهاکین کنچغ دتیوفکن، فیمین ۲ فارتی
IPM جوک دالم دعایه ین متاریق کدالم IMP تله منجادی مودل
کفد ښ، موموق فرقومن ایت کفد امنو، دغن الاسن امنو هپاله انتوق
اورشلا یو. تنافي IMP انتوق مموا بشا، کسڼ ۲ دعایه ابن
قرماکین جوک اوله فیهق فیمین ۲ امنو یغ مېیکن تیمبول
اورا ۲ دان رنچاښ هندق مغاداګن قرايکانن داننارا امنو دغن
عیم سي ایه دانجوک اورا ۲ هدیه واغ 500\$ ر سو دري قراولیه ین
لوتري عیم سي ایه کفد اورشلا یو.

شرط ۲. کمر دیکان تانه مایو:

اولهکران تنوتن کمر دیکان ایت سماکین کنچغ، دسواراکن
اوله رعیه، خاص اوله امنو سندیری، کمدین دتوره اوله فارتی ۲
لایین، فارتی IMP، فمس، فرساتوان اسلام (کران فارتی یغ
تیاد ایغین مردیکا تله تیاد مندافه تمغه لاکي) مک کراجان
بریتیش تله مشوتس ستیاوسها جیجانهن لیتلتن گتانه مایو این
(سباکی اورغیغ کنیک مسودهن میقامایکل دان کفتن گامن).

کداتهن لیتلتن بوکن سهاج ستاکه مفر کنچشکن لاکي
،،موموق فرقومن،، تنافی جوکک قله برتروسترغ مبری شرط ۲
کمر دیکان مایا این، یایت هندقله سکل قوم دمالایا این بر بایک ۲
دان برسفهم، (سؤلله ۲ مایا یغ سلما این منجادی تومقوان اورغ
داکغ فري سکل بشا اداله دالم کادان کاجو بیلو، هوروهارا،
تراوتام بشا مایو سؤلله ۲ سلما این تیاد بر فري کمانسیان کغد
بشا ۲ سیغ یغداتغ کمالایا این؟).

سلفس ایت، دفیق امنو موغکین کران هندق بموقتیکن
بفر ۲ ایغین کغد کمر دیکان مک ترجادیلله فرایکاتن امنو -
عیم سی ایه یغ فد مولان ایاله کران مشهادف فیلیهنرای میونسیفل
کوالا لمفور انتوق منتغ فارتی IMP دري سکل بشا ایت.

دری سنجق ایت فرایکاتن امنو - عیم سی ایه سماکین
مریبق کسلوره قانه مایو، داتوء چیغ لوق یغدهولون برسام ۲
داتوء عون منوبهکن IMP تله منیغکلکن IMP لالو بر بایک ۲

قول دغن تشكو عبدالرحمن دان مقلوفوري فرايكاتن امنو -
عيم سي ايه.

ترتوبهش فارتى نكارا (1954):

سمنجق برجايڻ فرايكاتن امنو - عيم سي ايه، مك فارتى
IMP تله تباد دافة برجالن دغن لنچر، گران دانتارا فاساس،
اد يغ كلوار دان برساتو گدالم فرايكاتن، اوله ايت سوات
اختيار بهارو قول داميل اوله مريك يغ تيشكل دالم IMP
منوبهكن سبواه فارتى بهارو دغن نام ،،فارتى نكارا،، داتوه
عون يهد هولون فرسيدينه IPM تله منجادي ستياوسها اكوغن.
فارتى نكارا تله لبه جاوه مندافة سمبوتن درفد IMP، خاصن
درى اورغملايو، موغكين اوله سيكفن يغ بايق منتخ تنتوتن
دفيق قوم چينا.

تنتوتن مشاداكڻ فيليهنراي:

تنتوتن فيليهنراي اداله برداسر كن فر لمبگان فيدر يشين اوف
ملايا يهد دالم اد ترسبوة ،،اكن مشاداكڻ فيليهنراي فيدرال
دان ستية افيل تله تيبا مسان يغ مناسبه،، دالم مشواره اكوغ
دالورستار فد تاهون 1953 تله دفوتسكن مندسق داداكن
فيلهينراي دالم تاهون 1954، كمدين دالم مشوارتن دملاك
منتوة فيليهنراي سوانوس فراقوس. دان سمنجق تنتوتن ۲ ايت،
مك فيليهنراي ۲ كچيل، تاون كاو نسل دان ميونيسيफल تله داداكن.

انتارا فرايکاتن دان فارتی نکارا:

دانتارا کدوا فارتی این، مک دفیق فرايکاتن امنو - عیم
می ایه یغلبه فروگر سیب دان لبه تگس مفرجواشکن کمر دیکان
کران ایت دفیق امنو تله لبه مندافه فرها تین رعیه دری فارتی
نکارا بگیتو فون کدوا بله فیق منتیاس بر اختیار انتوق
مفرسرکن کقواتن دفیق فرايکاتن تله منوبهکن سبواه
بدان یغد نامکن ناشیونل کونینشین، منکل دفیق فارتی نکارا
قول منوبهکن ناشیونل کونفرنس.

ناشیونل کونینشین:

ناشیونل کونینشین (National Convention) ایاله سبواه
بدان انتوق مشکابو شکن فارتی ۲ یغ مفهم دغن انتوق ملقسناکن
مکل تنتوتن ۲ یغد فرجواشکن اوله فرايکاتن، انتوق منجیاکن
چیتا ۲ این، فرايکاتن تله منجمفوت فارتی ۲ لاین یغبلوم
برایکه دغن مفاسی توره دالم بدان ناشیونل کونینشین
این. دغن جمفوتن این مک فارتی بوروه، فرساتوان، ملایو
سمنجوغ، فرستیان ملایو کلنتن، فرساتوان اسلام سمالایا، دان
لمباک کساتوان ملایو سمنجوغ. تله توره دالم ناشیونل
کونینشین این تتافی فارتی ۲ این اخیرن ترفقسا کلوار درفد
ناشیونل کونینشین کران سبب ۲ یغتر قنتو. دانتاران فارتی بوروه
یغلبه دهولو کلوار، کران ناشیونل کونینشین این لبه ممنتی شکن
دفیق قوم مودال دیوان فرنیکان چینا. فمس قول کلوار، ایاله

کران منوره فنداقتن، بهوا فولیسی ناشیونل کونینشین ایت
موغکین اکن مشچیواکن حق ۲ مطلق کقواتن ملایو یغ سلما
این تله دفرجواغ دان دفرتاھنکن.

ناشیونل کونفرنس:

ناشیونل کونفرنس (National Conference) ایاله جوکٹ
سبواہ بدان یغ مشکابوغکن فارتی ۲ یغ مفہم دغن فیہق فارتی
نکارا، فارتی ۲ یغبرکابوغ دغن ایاله فارتی ۲ یغ تیاد برستوجو
دغن داسر فرایکاتن، ترماسوق ملایان اندیان کوغگریس MIC
تتافی کمدینن MIC تله کلوار کمدین ماسوق کدالم فرایکاتن
امنو - عیم سی ایه، فناجن ۲ ایاله منتری ۲ بسر دان سبھاگین
اهل مجلس مشوارۃ فیدرال، ترماسوق توانحاج احمد فواد
یغ قد ماس ایت مباکی یغدفرتوا اکوغ فرساتوان اسلام ملایا

فرساتوان اسلام سملایا

(فاس)

فرساتوان اسلام سجدق مولا ددیر یکن:

فرساتوان اسلام، سجدق مولا ددیر یکن لاگي، تیاد بکیتو بیس،
 اور دیری مندیری. سبکیمان یشتله دفرستوجوکن، اولهکران
 ۲ شمارسن ۲ کباپقکن دری اغکوت ۲ امنو، بهکن فرجمثانن جوک
 دغن انجوران امنو، منکل یشدقرتوا اکوغن قول (توانحاج
 احمد فواد) لبه چندروغ کفد فیهق IMP دان فارتی نگارا.
 سببایت قدمولان لاگي فرساتوان اسلام دالم کادان یغ مراکوکن.
 کران کادغ ۲ تر قاریق کفد فیهق فارتی نگارا دان قد سوات ماس
 یغ لاین قول تر قاریق کفد فیهق فرا یکاتن امنو - عیم سی ایه.

فرساتوان اسلام دغن فارتی دیسیقلین:

فوکوء یغ میبکن فاس همفیر ۲، تیاد ممفوپای فر نیفلن،
 مندیری، ایاله کران فاس تیاد ممفوپای فارتی دیسیقلین، سوال
 این، تلهمون منجادی فر بینچاغن هیبه دکیمک هندق منوبهکن
 کلمارین، سهشک براف اورغ فروا کیلن یغبر کهندقکن فارتی
 دیسیقلین این همفیر ۲ مناریق دیری مربک.

سيكف يهدمكين، باگي اورغيغ مشيکو تي فر کمباغن فوليتيک
 خانهاير، پتاله بهوا فناج ۲ فاس اين سند يري بلوم ممفويای کياقمن
 يغ فنوه ترهادف فارتی يغدقاجن ايت سباگي سهواه فارتی
 فوليتيک يغ بنر ۲ مفر جواشکن مسوات حسرت اتوجيتا ۲ فوليتيکن
 سند يري.

فرساتوان اسلام ترهادف فرايکاتن دان نکارا:

سبگيمان يهدترغکن دعولو تادي، بهوا يهدفرتوا اگوغن
 توانحاج احمد فواد تله توره سام مناج ناشيونل کونفرنس
 (بلوم ايت جوک بليو دالم IMP، مک سيکف بليو اين تله
 منبولکن ککمشارن کهد اهل ۲ فاس، لبه مروميکن فول افيل
 فاس منريما جمفوتن درقد فيهق ناشيونل کونبينشين).

انتوق مهادافي کروميئن اين، ترجاديله مشواره ترگمفر
 يهدداداکن دبوکيه مرتاجم قد ستمبر 1953. کفوتومنن تله
 برستوجوماسوق کدالم ناشيونل کونبينشين تتافي دغن تياد ترايکه،
 توانحاج احمد فواد يهدفرتوان تله تياد دافه مناريق کدالم
 ناشيونل کونفرنس يهاخيرن ميبکن بليو مناريق ديري درقد
 منجادي يهدفرتوان.

فرساتوان اسلام دغن ناشيونل کونبينشين:

سمنجق هاري ايت فرساتوان اسلام تله توره دالم ناشيونل
 کونبينشين تجان فرايکاتن دان تله توره مپرتاي دسکن فيليهنراي

فیدرال سځاي داداکن دالم تاهون 1954، تتافي فرساتوان اسلام
تله تر فقسا کدوار کران سبب ۲ یشتتر تننو فول.

1 - بنتاهن تر هادف داسر "جس سولي" یغ ملولوسکن
سبارغ بځسا اسیغ یغ دلاهر کن دملایا این منجادی فوندي دان
جوک کفد سبارغ بځسا اسیغ یغ تله تیشکل دملایا سلما 5 تادون.

2 - بنتاهن تر هادف واکیل ۲ اومبوغ دان گنه لبه درفد
فاتوة دان منچادغکن سځاي دخاصکن انتوق وکیل فنايم ۲ فادی
کران ممدغ فنايم ۲ فادی بوکن مهاج کران تردیری درفد بځسا
ملایو، تتافي جوک اداله سهرکارا یغ فاتوة دگالککن انتوق
کفتیشن نگري این.

اینله یغ میبکن فاس کلوار دری ناشیونل کونینشین دان
مولای هاری ایت فرساتوان اسلام بهاروله بر دیری سندیری
تیاد بر فیهق کفد فرایکاتن دان تیاد جوک کفد فارتی نگارا،
تتافي قروس میوکغ دالم سیکفن ماو فیلیهنرای فیدرال دالم
قاهون 1954.

امنو - عیم سی ایه کلندن:

اولهکران قواتن دسقکن سځاي فیلیهنرای داداکن دالم
تاهون 1954 دان 100% اهل ۲ یغ فیلیه، مک امنو - عیم سی ایه
تله مشهنتروا کیلن کلندن یغ دوا کیلی اوله تشکو عبدالرحمن دان
توان تی ایچ تن دغن مباوا دواروف قنتوتن، سراتوس فراتوس
اتو قیک فرلیم، یایت برکنتوغ کفد کادان نصیحه یغ موغکین
دداقتی دلندن کلق.

د لندن تله د ګډو ګاګر تښتو تن ۲ این اتس نام د دوا قوم
 یڅېسر ملايو، چينا د ملايا، سګمبالين درې لندن، ترجاديله
 رونديشن دشن فیهق کراچان بریتیش دالم سبواه کفلثرغ.
 کفو توشن ددافتي فرستجوان د تولق انسور، فیلیپینرای فیدرال
 داداکن دالم نامون 1955 دان اهل ۲ یڅد فیلیپه سبايق 52 کړوسي
 دشن دبري 5 کړوسي لاکي کفد فارتی یغ منع انتوق ملتیقن.
 یایت متله د فیهق فرايکاتن تر فقسا مشمیل سیکف تیدق بکر جسام
 (Non Co-operation) دشن قمرینته.

فیلیپینرای د سیڅافورا:

سیڅافورا تله مشاداکن فیلیپینرای لبه دهولو دري فرسکتوان
 فد 2 افریل 1955 فیهق فرايکاتن تله دافه مېسرکن فرايکاتن
 یایت امنو - عیم سي ایه دان کمس (کساتوان ملايو سیڅافورا)
 حاصلن فرايکاتن تله دافه جوک ممناغي ببراف بواه کړوسي
 تنافي کمناغن یڅترسر د فیهق بوروه، یڅاخرن دافته د بنتوق
 سبواه کراچان چمفور (نرما وق فارتی تیندقکن رعیة) د سیڅافورا
 یڅد کتوای اوله توان دیبید مارشل.

کوئنگریس فمودا ملایو سملایا

کوئنگریس فمودا دانسوئکن:

تربیتہ دری راس کانسافن سکولوئن فمودا ۲ دالم مشہادنی
سواسان فولیتیک تانہایر، مک سوات کوئنگریس فمودا ملایو
سملایا تلہ داداکن دکوالا لمشور قد ۸، ۹ دان ۱۰ افریل ۱۹۵۵،
یشدہ اضری کیرا ۲ لہ ۱,۰۰۰ اورغ دری سلورہ تانہملایو دان
سیٹافورا.

کوئنگریس این، قد مولان دتاج اولہ سماعۃ فمودا ملایو
فوفینغ، کمدین مندافہ سمبوتن دری فمودا ۲ ملایو سلورہن،
تراوتام دری بکس ۲ اغکوت ۲ فکم، افی، ترماسوق فموا ۲ امنو
دغن نام دیری ماسیغ ۲.

سواسان دکوئنگریس این سغکوہ مشہاروکن کران تلہ دافہ
منہوکن سمولا فرقیساہن یغتلہ سکین لام - بیراف قاهون دانتارا
بکس کلوارکا فکم، افی دان فارقی ۲ کیری یغلاہن اولہ
عاقبتن تکانن ضرورت یغہاں دسیبکن مریک "برتروسترغ"
میتاکن حسرت ایغین مردیکا. اولہ یشدمکین، تأحیرانلہ کالو
دالم کوئنگریس این تلہ دافہ ملاہرکن راس کانسافن یغ
سدالم ۲ عاقبہ فنجاہن ترہادف یغسا دان تانہایر.

کران منوره فنداڻه کوشگر بس قومودا، بهوا داسر، «جوس سولي»
ايت اداله دڻ سند یرین مڙخیا نتي حق ۲ کتوانن بڻسا، ملايو
دتانها یرن سند یری.

اوندغ ۲ تھانن ضرورة:

کوشگر بس قومودا مومتسکن، «اورغ ۲ تھانن ضرورة یغ
ماسیه دالم تھانن ایت هندقله دبیسکن دڻ تیاد بر شرط، شرط ۲
یشتله دکناکن کفد اورغ یغ قله دبیسکن ایت هندقله دلفسکن
دان اوندغ ۲ ضرورة هندقله دمنسوخن رجعت موغکین.

قرتھانن ملایا:

کوشگر بس قومودا ممبته سکر سن ۲ رنچاڻ یغ هندق
منجادیکن ملایا فکالان فرغ کفد کواس ۲ اسیغ (رنچاڻن سیاتو).

ناشیونل فرانہ:

کوشگر بس قومودا جوک مومتسکن ممبتوق مہواہ ناشیونل
فرانہ یغ جواتنسکواس فمندون تردیری درفد توان دقتور
برهان الدین سباکی ففروسی، امحاق حاج محمد نایب دان
داتوء عون جعفر سباکی بنداهاری.

دقتور برهان الدین کافرو - آسیا:

قد 14 اپریل 1955، دقتور برهان الدین تله تر یغ کجا کرتہ
کران مٹھاضری فرسیدانن افرو - آسیا.

دقتور برهان الدين تله ماما جو ڪن ميمور ندمن سنديري، سباڳي
وڪيل دري ناشيونل قرانه، ملايا، ميمور ندم بليو ايت جوڳ
دسو ڪوڻ اوله بدان، ڦر ڪر ڪن يثلائين، يايت فرساتوان ملايو
سمننجوڻ، فناج ڪمرديڪان ملايا، ڦارتي تند ڪن رعية، ڦرايڪا تن
ملايا مرد يڪا اندونيسيا، ڦراڱر ڪن ڪمرديڪان ملايا دان ڦرايڪا تن
ڦترا ۲ ملايا دانديسيا.

ڪيٽان برسام ايت بر بويي انارا لاءين ۲، سباڳي وڪيل ۲
رعية ملايا يڻ سدڻ ممڙ جواڻ ڪن ڪمرديڪان، ڪامي دڻن سفنو هن
ميو ڪڻ ڪيٽان دالم ميمور ندم يڻ ماما جو ڪن اوله دقتور برهان الدين
ڪتوا ناشيوناليسه ملايا ڪڏ ڦر سيداڻن افرو - اسيا دبنديوڻ.

ڪندوڻ ميمور ندم ايت ڦد عمومڻ ايا له مپتا ڪن حسرت
رعية ملايا يڻ جوڳ ايشين منجادي بڻسا يڻ مرد يڪا.

ڦمرهاتي ۲ دري ملايا:

ملاءين دري دقتور برهان الدين توره جوڳ ڦمرهاتي ۲
دري فرساتوان ملايو سمننجوڻ، ڦارتي تيند ڪن رعية، ليبر فراهه
ڪچوالي ڦارتي يڻر بسر د ملايا يڻر ڦڪن ۲ توره موا ڪيلي اتو
ممرهاتي ڪڙ سيداڻن افرو - اسيا ايت تله تباد مڻهنتر وڪيل
اتو ڦمرهاتين.

ملایا دان افرو - آسیا:

ملایا یغ ند ماس این سدغ دالم تیغکاتن مخرجواغکن
کمر دیکان. سوده شفاتوتپاله توره مهر گای فرسیداغن افرو -
آسیا ایت، تنافی مالغن اولهکران فرتکاغن فهم فولیتیک وملایا
یغ سبهاکینن دتاریق دان دغاروھی اوله عناصر فنجاجهن دان
کافینالیسه یغبرقیهق کغد فرسیداغن «سیاتو» مک فرسیداغن
افرو - آسیا یغ بکیتو دکه دغن ملایا (بندوغ) مک هان سبهاکین
قیهق سهاج یغ مبسر ۲ کنن.

فرايکاتن دغن فترا - AMCJA

فرايکاتن سروفا دغن فترا - AMCJA؟

بايق اورغ ميښک، بهوا فرجواغن فرايکاتن (امنو - عېم سي ايه دان عېم اي سي) هاري اين تله سروفا سهاج دغن کابوغن فترا - AMCJA دهولو، دان اولهکران بکس قميمشين ۲ فکمم هاري اين ماسيه منتغ سبهاکين، «فوليسي» فرايکاتن ايت، مک تېمبولله فول تودوهن. کوننن بکس قميمشين ۲ فکمم ايت تله برقاليع تاده دري داسر فرجواغن يثاصل.

مشکان اين تربيتن موغکين، ايباله کران ممدغ داتوء سر چيغ لوق تن سکارغ تله توره دالم فرايکاتن، يثدهولو مشورغ جاکوه دالم AMCJA دان جوک سلام، «مردیکا» يث منجادي فکيق فرجواغن فکمم سچق تاهون 1945 ايت مک منجادي سلام فرجواغن فرايکاتن فد تاهون 1955 اين فول.

فوليسي قميمشين ۲، قوم:

مسئله اين منجادي جلس کالو اورغ ماو ممفلاجري سديکيه فوليسي مشورغ قميمشين قوم سباکي داتوء سر چيغ لوق ايت، اولهکران قوم چينادملايا اين ترديري دري دوا کولوغن؛ بوروه دان کافيتاليسه. سدغ فواق کافيتاليسه هاري اين لبه برقراروه. هک بليو ايت، تياداله دحيرانکن کالو تر فقسا ممبيلادان منجاک

کښتښځن مصلیحه دیوان ۲ فرنیگان چینا، فرکارا این سماکین
جلس کالو اورغ ممفلاجری رنچاغن ۲ بلیو محقق داندیادالسماس
فچه فرغ دنیا II کلمارین، ممفی کفد قرطاس فوتیه یشرکنل
ایت.

رنچاغن ملایان یونیان کلمارین، موغکین جوک اد فرتالینن
دغن مصلیحه قوم ۲ کافیتالیس دملایا این، کران ایتوله داتوه
سر چیغ لوق تن - دماس ایت، برسام ۲ دغن کابوغن فترا -
AMCJA، بلیو میتوجوئی فرلمبگان رعیه، موغکین کران دالم
AMCJA هاری ایت لبه دفغاروهی اوله قوم بوروه چینا، اندیا
یغ سام کښتښځن فول دغن رعیه جلاتا بشا ملایو. مبالیقن دالم
MCA دان MIC هاری این بوکن لاکي مبکیمان AMCJA دمولو
کران فارتی بوروه ملایا جوک دلوار دری فرایکاتن، دان
کیت جوک دافه مغالی جاگوه ۲ دیوان فرنیگان چینا ایت توره
برفغاروه بر دالم MCA بهکن تله توره دالم کینیة کمترین
سکارغ.

کنافکه فارتی بوروه کلوار؟

کالو کیت ماو بر فولیتیک، کیت هاروس جوک ممفلاجری
کنافکه فارتی بوروه ایت تله کلوار درقد فرایکاتن، کمترین
دتوره اوله فارتی ۲ ملایو یغلااین، ترماسوق فرساتوان اسلام
ملایا، سهگک رنچاغن ناشیونل کونینشین ایت همفیر ۲ کاکل
ادا که مریک ۲ یغ کلوار دری ناشیونل کونینشین این سوده بوله
دچغ، «تیاد ماو مردیکا»، منوره اصطلاح فولیتیک هاری این

کالوله بگیتو، الشکه سدیکتین اورغیغ مأو مردیکا سکارغ؟ اتو
 دغن لاین فرکتان هان اورغ ۲ کافیتالیسه دان فیودال مهاج
 یثأشین مردیکا. سدغ قوم ۲ بوروه دان رعیة جلاتا یغ سجدق سقوله
 تاهون یغ لمقاو ممکیقکن مردیکا ایت تله تیاد قول مأو مردیکا
 سکارغ؟؟ (تودوهن ۲ این جوکث موغکین تیمبولن دری کارا ۲
 قیلیهنرای).

کهبالی کیت ممفرکتاکن فولیسی داتوء سر چیغ لوق تن، متله
 کابوغن فترا - AMCJA دبو برکن 'مک بلیوتله بر بایک ۲ دغن داتوء
 عون منو بهکن لیزون کومیتی (Community Liaison Committee)
 دان مندافه کلارن، داتوء، کمدين "Sir" اخیرن توره دالم
 مناج IMP برسام ۲ داتوء عون دان داتوء ثوراسیغکم (کتیک ۲
 داتوء این تله قرنه سباکي، تیک سرغکي، دالم منجایکن، بولن
 رعیة، مغنای ضرورت دملایا این).

کمدين متله رنچاغن فرایکاتن امنو - عیم سی ایه
 داورا ۲ کن، بلیوله فول ممفلو فوری رنچاغن فرایکاتن ایت دغن
 الامن هندق مشها فوسکن فهم فرقومن دانتارا ملایو - چیناء
 یثأخیرن تله برجای سبکیمان هاری این.

امنو متروسکن چیتا ۲. فکمم؟

سبرپاکه امنو متروسکن چیتا ۲ فرجواغن فکمم؟ اینله یغ
 منجادی تندا تان یغ هاروس دجواب، کران کالوله سوده سبرن
 دسکین، مک ایتوله یغ ساغه ۲ دکهندقکي دان تیاداله میا ۴

شهر بانن رعية دالم فكمم كلمارين . جوڳ فخر بانن قميه شبن ۲
يغتله مر بهكوق دالم قهالن ضرورت براف تاهون ، کران
خاسر دان تجوان فرجواشن سورغ فجواغ يغ تولوس اخلاص
دان سسورغ ناشيوناليسه يغ دولين ايت ، هو کنله مستي ،، فناتيك،
کهد فارقين ، کران ولو بگيمانئون فارتی ۲ ایت هپاله سباکی
،، الة،، تنافي يغ منجادي فوکوء دان متلامتن ایاله کمر دیکان
بھسا دان تانهایر ، اتو دش لاءین فرکتان بھسا ملایو کمبالی
بردولة (منجادی توان) دتانهایرن سندیری!

فكلمم بر بآيك ۲. دشن بشسا ۲ اسيشخ:

فکرم بر بایک ۲ دغن بشا اسیغ دملایا این، سبکیمان یغ
قرتولیس دالم اوندغ ۲ داسرن ایت بو کنله دبوا کران منوره
سوات، «الهام» دری سیاف ۲، تنافی داسر ترسبوة الله میمغ
هنجادی داسر سبواه فار تی فولیتیك کبشان یشتله مدیا میداری
کدودقن تانهملایو این تله ددودقکی اوله برماچم ۲ بشا،
دان جوگ و جوقن مجلس بشا ۲ (UNO) یشتله مشحوماتی
حق ۲ اساسی مانسی (Human Right) د دنیا این، لبه تفت لاکي
فکرم ممباوا داسرن ایت، منکل دماس ایت (دالمتهون 1945)
فرکادوهن چینا، ملایو سدغ مربق دتانهملایو این سهشک
میپکن فکرم فول دتوده، «هندق منجوال تانهملایو کفد چینا»،
دانسباکین.

فكهم مخرجواغكن ،، ملايو ،، سباكي بفسا:

فكهم سباكي صفتن سبواه فارتني كبفسان تولين؛ ادا له
مخرجواغكن نصيب بفسا ملايو سباكي سوات بفسا (بوكن قوم)
بفاكن كمبالي بر دولة دان مردیکا دتانهأيرن سنديري، كران
بفسا ملايو دهولون اياه بفسا يغ مردیکا، بگيتو فون فكهم
مديا تله مدر، بهوا بفسا ۲ اسغ بشتله مكين لام دتانهملايو اين
اين سوده مفا توتپاله مندافة لا يانن يغ سقسام منورة فري كمانسيان
دان منورة اوندغ ۲ انتقارا بفسا (فياكم UNO). تتافي بوكنله
سمفي ملبوركن حق مطلق كتوانن بفسا ملايو دتانهأيرن.

انتوق ملقسناكن داسر ۲ اينله دتوبهكن كابوغن دانتارا
بفسا ملايو دغن بفسا ۲ اسغ، دفيهي ملايو دتوبهكن بدان يغبرنام
فومة تناك رعية (فترا) سباكي كابوغن فارتني ۲ ملايو يغبر حسرت
مردیکا. منكل دفيهي بفسا ۲ اسغ قول دتوبهكن مجلس بر كرق
سرتق (AMCJA) يغ مشكابوغيكن سكل بفسا: چينا، انديا،
سراني، سيلون دان سباگين. كمدين كدوا ۲ بدان اين منجاذي
كابوغن ،، فترا - AMCJA ،، يغ مروفاكن سبواه تناك رعية يغ
قادو داس داسر فرلمبگان رعية يغ 10 ايت انتوق منتغ داسر
فنهجاجةن.

پربيدا دغن امنو - عيم سي ايه هاري اين:

پربيدا دغن امنو - عيم سي ايه هاري اين، مك امنو تله
منجادي فارتني فوليتيك ملايو دان عيم سي ايه تله منجادي سبواه

فرسکتوان سبهاکين قوم چينا يشد فشارو هي اوله فواق کافيتاليسه
 (ديوان ۲ فرنيگان چينا) سدغ بشا ۲ چينا يثلاء بن ماسيه اد دالم
 فارتی ۲ بوروه، رادیکل، ديمقراط، فروکریسیب دانسباکين
 کران ایتوله افیل دکهندقکي گابوغن مک ترقفساله دبواه
 فرايکاتن امنو - عيم سي ايه دان عيم أي سي سبگيمان يثاد هاري
 اين، منکل دفولوفينغ فول ايلاله فرايکاتن امنو - عيم سي ايه
 عيم أي سي، رادیکل دان مسلم ليکک دان دسيغافورا فول ايلاله
 امنو - عيم سي ايه دان کمس. کتيک ايت فول امنودغن سنديرين
 دکنل هان سباکي فارتی فرقومن (قوم ملايو) يغ سام درجهن
 دغن فارتی ۲ راکنن يثلاء بن ايت. (ولوفون فد حقيقتن اورغملايو
 تنف و شاغکف سباکي سبواه فارتی کبشسانن).

دميني - اذنکنله ساي ملتقکن هارفن دان دعا ساي سموک
 ملاکي امنوايت ککل دغن نامن «فوتوبهن کبشسان ملايو
 برماتو» مک ملام ایتوله حسرت کبشسان ملايو دالم امنوايت
 اکن مروفاکن سبواه فارتی کبشسان ملايو يغ سبنا ۲ - بوکنده
 فرقومن!

سجاره 27 جولي 1955

27 جولي دتانه مالا يو:

27 جولي 1955 دتانه مالا يو ادا له سوات سجاره دالم فر كمباغن
فوليتيكن ولوفون فيليه نراي يغلنسو غكن قد هاري ايت تيا داله
مغنوهن منوره حسرت رعية - (سمنتارا فميه مفين ۲) يغبرفنديريوان
"Non" ماسيه جو كك برفندا فة: فيليه نراي ايت ادا له مهابج
دادا كن انتوق كفتيغن كولونياليزم).

چالون ۲ يغبرتنديغ:

چالون ۲ يغبرتنديغ، ايا له بر جملہ 129 اورغ کران هندق
مربوۃ 52 کړوسي ددالم 52 کاوا من دسلوره تانه مالا يو، فيبق
فرايکاتن تله ملتقن چالونن ۲ دالم کسموا کاوا من ايت
يغبرجملہ 52 اورغ سموان، فارتی نگارا تله ملتقن 30 چالونن
منکل فرساتوان اسلام سماليا (فاس) تله ملتقن 11 چالون
سهاج. ملاين دري ايت، ايا له فارتی بوروه ملايا، فرايکاتن
مالا يو فیرق، فارتی کبشسان فیرق، فارتی فرو کرسیب فیرق دان
چالون ۲ بیس.

رعية يغبرق حق مغوندي:

رعية يغبرق حق مغوندي دسلوره تانه مالا يو، منوره بوکو

فندفتران فیلیهنرای فدرال ایت اداله بر جملہ 85 فراتوس دری
 بهسا ملایو دان هان کیرا ۲ 15 فراتوس سهاج یشتردیری دری
 بهسا ۲ امیغ. کران بهسا ملایو اداله ماسیه دالم تیشکاتن میجیوریتی
 (فیہق یشتربایق) دان بهسا ۲ امیغ اداله دفیہق مینوریتی (فیہق
 یشکچیل)

تنتوتن 90 فراتوس بهاس ملایو:

ولوفون منوره ارتیکات، "فیلیهنرای" این سکنف چالون
 بوله بر قندیغ دغن تیاد مشیرا بهسا، اگام، اصل سهاج دافه منونیکن
 شرط ۲ سباکی شورغ چالون، تنافی مشیغه اد فارتی ۲ فولیتیک
 یشرایکه دغن سکل بهسا یغ میبیکن تربنتوقن ناشیونل کونفرنس
 (نگارا) دان ناشیونل کونینشین (فرایکاتن)، مک مسئله اینله
 یغ منیمبولکن تنتوتن 90 فراتوس چالون ۲ ایت هندقله تردیری
 درقد بهسا ملایو.

ولوفون منوره حسوت بهسا ملایو سباکی سوات بهساد تانهایون
 سندیری دفیہق ملایوله یشرحق منتفکن چالون 100%. تنافی
 اولهکران وجودن، "راس فرسفهامن"، دالم ناشیونل کونفرنس
 دان ناشیونل کونینشین ایت، مک ترفقساله مشیکوه ادا
 تیشکاتن میجیوریتی دان مینوریتی ایت. جادین دالم کاواسن یغ
 52 این ترفقسا دیری 4 دان 5 کروی کقد بهسا ۲ امیغ.

میجیوریتی دان مینوریتی (Majority & Minority):

تنتوتن ۲ یغ هاروس مھرکای فواق میجوریتی دان مینوریتی

این جوگ ادا له داسر ۲ مفر جواغکن کمر دیکان دغن فر لمبکان،
 یایت دسمشیغ منجاگ فواق یغلبه رامي، تیاد قول ملوفاکن
 فواق ۲ یغ کچیل.

اوله ایت، کغد بشا ملایو یغ ماسیه دافه منولق داسر
 "جس سولي" یغ ددسق اوله بشا ۲ اسیغ ایت، مک دغن جالن
 ممفر قاهنکن حق میجیوریتی اینله سباکی، "قواق انسور" یغ
 سها بیس ۲، "مخاله"، دالم ممفر قاهنکن حق دان کتواننن سباکی
 سوات بشا دتانهأیرن مندیری. دان کغد بشا ۲ اسیغ یغ سبیر ۲ ن
 هندق ممبوقتیکن، "کجوجورانن"، کغد بشا ملایو، تنتوله
 "مقاتوقن"، تیاداکن تیمبول راس تیاد فواسهاتی دالم فرکارا
 این، کران حق مینوریتی ایت، سلاءین دری سهاکین یغ
 دقنتوکن تادی تلهفون اد سیف مدیا دالم اهل ۲، یغ دلنتیق
 یهاکن مواکیلی کفنتیغن ماسیغ ۲ دری دیوان ۲ فر نیکان (چینا-
 اندیا) فراوسهان ۲ لمبوغ، کته دان سباکین.

فرایکاتن دغن قمبرهاکین چالونش:

فرایکاتن امنو - عیم سی ایه دان عیم آی سی یغتلله ملتقکن
 چالونن ۲ کلیم ۲ فوله دوا کاواسن ایت، تله ممبهاکیکن 35 امنو،
 15 عیم سی ایه دان 2 عیم آی سی، بچادی دفیق بشا اسیغ تله
 اد 17 کروس دغن تیاد مغاندهکن: تنتوتن 90% ایت ادا له سوات
 فخر بانن دفیق امنو (اورغملایو) ترهادف بشا اسیغ (دالم
 فرایکاتن) یغ سمتمات دتوجوکن مندافتکن کمر دیکان بشا
 دان تانهأیر.

مشادف فیلیهنرای:

انتوق مشادف فیلیهنرای این ماسیخ ۲ چالون سیبوق ممبر یکن
کیه شینن. کچوالی دالم ماقو کاواسن مهاج دسبر غفرای اوتارا،
فیلق فرایکاتن تله منع دغن تیاد بر تند یغ.

مفرکارا یغد کسلکن، ایاله فتراغن ۲ یغد بر یکن
اوله ستغه ۲ فارتی ایت بوکن سبئر ۲ ن مبری فشر تین فیلیهنرای
ایت کغد رعیه، سفای رعیه دافه منیمبع دان میلیه دغن بیس
مشیکوه حسرت دان کیاقینن سندی ری، تنافی ایاله فتراغن ۲
یغبروف ممغاروهی ستمات، بهکن دستغه ۲ تمغه دمان مسبواه
فارتی ایت لبه بر فغاروه تله داداکن فمبایکوتن قول کغد
مسئورغ چالون یغ مشاداکن کیه شینن دتمغه ایت.

مانیفیستو فرایکاتن:

فرایکاتن (امنو - عیم سی ایه - عیم آی سی) ممفویا
مانیفیستو یغبر سیمبول «کفل لایر»، اداله سبواه مانیفیستو یغ
لغکف دان ملیفوتی سموا سکی دالم سوال فمرینتاهن، یایت
سجق دری سوال ۲ فر تدبیران، فولیتیک، کاواغن، ایکونومی،
فلاجران، سوال ضرورت، فرایکاتن - نلاین، فروماهن، جباتن
فتراغن، بوروه، تانه، فر تانین، کصیحاتن، فمرینتاهن تمقاتن،
کبجیکن مشارکه، رنچاغن بقدر دان کاواسن لوار بندر.

د دالم فندهولوانن قول، مانیفیستو ایت منگسکن، متله
فرایکاتن برکواس کلق، اکن براوسها منوبهکن دوا جنس

ديوان اور غرامی يایت ساتو ديوان رنده يغ سمو اهلين دفيليه
رامي دان كدوا لاكي اiale ديوان فر توانن.

سلائيڻ دري ايت، ددالم فندهولوانن جوڳ، مڱاڪوئي اڪن
مڱمڱمڱن دان مڱمڱارا كدودقن راج ۲ ملايو سباڱي ڪتوا ۲،
يغبر فلمبڱان دالم نڱري ماسيغ ۲. جوڳ منڱامين كدودقن
استميو اورغ ۲ ملايو، دڱن تيدق هندق مڱمڱيڪن چيتا ۲ دان
ڪمڱتيغ اورغ ۲ يغ بوڪن ملايو يغ حلال.

ڪسي مڱولن مانيفيستو فرايڪاتن ايت اداله مروڱاڪن
تڱوڱجواب فنوه سبواه ڪر اڱان ستله دي برجاي دالم فيليهنري
ڪلق، بڱيتو قول دالم سوال مندافتڪن ڪمرديڪان، فرايڪاتن
تيله منڱسڪن تاريغڱن، اڪندفرجواڱن دالماس 4 تاهون.

تتائي يغ اڪن مراڱوڪن، اiale دالم بيراڱ فرڪارا،
يغدانتران، دالم رنچاڱن ايڪونومين يغ ممبايغڪن حسرت قوم
مودال، اهل ۲ ديوان فرنيڪان چينا، انديا دالم فرايڪاتن ايت.
منڪل دالم سوال ضرورت قول، تله ترغ ۲ هندق مندافتڪن
ينتوان رڱيڪه اريڪا يغلله بسر، اين اداله ممبايغڪن سوات
ڪموڱڪينن، ڪڪيران تياڊ برچرمة ڪلق. مڪ سوال ضرورت
دملايا اين اڪن منڱادي سوال اترناشيونل. يایت سفرڪارا يغ
ساڱه تياڊ دايشيني اوله فيهق ناشيوناليسه دارن جوڳ اوله
اورغيغ بنر ۲ مڱتهوي كدودقن فوليتيڪ ملايا.

دالم سوال روف بڱسا قول (يغ شفاتوتن منڱادي داسر ڪند
سبواه مانيفيستو قارئي فوليتيڪ) تله تياڊ دسبوتڪن سامسڪالي،

این موغکین جوکک سوات سیکف،، بیجقسان،، انتوق منجاکک
 فر فادوان ثرایکاتن مندی ری. تنافی بگیمانثون ددالم رنچان
 فلاجران ادا له بمبایشکن ساتو روف بشا،، ملایان،، سبکیمان یغ
 قرنه دتگسکن اوله فیلق فمیحن ۲ عیم سی ایه مندی ری.
 سواسیه دشق اف یغدچاتیة دالم مانیفیستو ایت،، منجامین
 کدودقکن استمیوا اورغملایو. یأیت اورغملایو اکن ترماسوق
 دالم اصطلاح، قوم،، (بوکن بشا) دالم کبغسان بهارو،، ملایان،،
 ایت کللق؟

مانیفیستو فارتی نگارا:

فارتی نگارا، دالم مانیفیستون یشر تندا ساییکه فادی ایت
 اد مشندوغ 16 فصل، قد بهاکین یشر تمان ایاله منگسکن چیتا ۲
 هندق منجافی کمر دیکان دالم تاهون 1960، مشنای کبغسان دالم
 فصلن یغسکلیم، هندق موجودکن ساتو روف بشا یغ توغکل
 دتانهملایو. ولوفون تیاد دتگسکن بگیمان روف بشا ایت تنافی
 ممفلاجری کسلورهنن ایاله روف بشا ملایان. هان یغ مناریق
 فرهاتین مشنای بهاس ملایو سباکی بهاس کبغسان یغ توغکل،
 تنافی سدیاناوغی دان مگکاللقکن کبودایان ۲ چینا دان اندیا.

مشنای فلاجران قول، فارتی نگارا تله مشاکومی ادا تیکک
 بشا یغسور. دتانهملایو دشق ممفوپای کبودایان ماسیغ ۲، دشق
 ایت فارتی نگارا نمقن ملتقکن، هارقتن اکن ملا میرکن سوات
 روف بشا بهارو دتانهملایو این یغ کای دشق کبودایان
 چمهوران ایت.

مانيفيستو فاس:

مانيفيستو فاس (برتندا توافق تاغن توبوك) قد عمومى اداله
رغكس، هان دالم سوال كمرديكان فاس تله قباد منتفكن بىلا
ماسن سلاين دري اكوانن، دغن سچقه موغكين، دافتارا يغ
مناريق فرهاين دالم رنچاغن فوليتيكن اىاله هندق، مبيحق
دان مپوسن محولا فرجنجین فرمكتوان تانه ملايو باكي دسوايكن
دغن حسرت رعية، سمنتارا دالم سوال روف بغسا فاس برستوجو
دان مپو كغ كغد، كېغسان ملايو.

(سېنر فاس اداله تر لالو اول انتوق توره برتند يغ دالم
فيليهنراي، فندافة اين اداله ددو كا لبه دهولو، يايت سچق
بېراف بولن دكنيك تېمبولن اورا ۲ فاس هندق توره برتند يغ
دالم فيليهنراي ايت. منوره فندافة اين، اد لبه بايق مروكيكن
ولو دالم اف جوگ سكين).

مانيفيستو فارتى بوروه:

مانيفيستو فارتى بوروه، قد كسلورهنن سلاين دري سوال
كمرديكان، اىاله دتوجوكن انتوق ممبىلا فندريتان رعية دان
قوم بوروه، دالم كېمفینن ۲ فارتى بوروه ممبىدس فارتى نكارا
مباكي برقيحق كغد فنجاجه، مكل فرايكانن فول (منوره
بوروه) مفر تاهنكن كفتيشن كافيتاليسه.

بكيما نشون، دالم سوال روف بغسا، مك فارتى بوروه نمفخن
ماو كغد روف بغسا، ملايان، جوگ.

ڦارتي تيند قكن رعية (ڦتير) سيڻاڦورا:

ڦارتي تيند قكن رعية، منوره مانيفيستون اڊاله همڦير ۲
مڱيڪوتي داسر ۲ ڦترا - AMCJA، هان ڦڊ ڀراڦ ڦرڪارا
يڱبر لاءين، اومڱمان دالم سوال روف ڀڱسا، ڦتير ڀرستوجو ڪڦڊ
روف ڀڱسا ملايان، ڀڱيتو ڦول دالم سوال ڪر عياتن ڦارتي اين
ڀرستوجو ڪڦڊ ڪر عياتن،، جس سولي،، منڪل دالم سوال،، ڀهاس
ملايو، ڦتير اڊاله تباد راڪو ۲ لاڪي مڱرستوجو مين سڀاڪي ڀهاس
ڪڱسان يڱتو ڱگل دملايا.

ڦيليهنراي دڄالنڪن:

هاري 27 جولي 1955 دسلوره تانه ملايو اڊاله ڀاڱي ڪالي
يڱر تامن مڱلامي ڦيليهنراي ڦيدرال. سڄق ڦاڪي ۲ لاڪي ڦڱوندي ۲
تله ڪلوار منوجو ڪتمڱه مڱوندي (Polling Station) ڦارتي
يڱ مڱمڱيل ڀهاڱين تله سڀوق مڱبري ڦنڊوان ڪڦڊ ڦڱوندي ۲،
دانٽارا ڦارتي ۲ ايت، مڪ دڦيهق ڦرايڪا تله يڱ مڱوڦاڱي ڦرسڊيان
يڱ لڱڪڦ، سڄق دري ڦناڪ ڪاواڱن دان ڪانڊران.

ڦرايڪاتن منڱ 51 ڪروسي:

سڄق دري جم 8 مالم اورڱرامي سوده سڀوق ڀر ڪمڱول
دتمڱه ۲ مڱيرا اوندي، ڪران هندق مڱتهوي سڀاڦڪه يڱ منڱ دالم
سڀواه ڪاواڱن ايت، واوڱون دستڱه ۲ تمڱه تله داڦه دڊوڪا لڀه
دهواو ڪمناڱن دڦيهق ڦرايڪاتن، يات مليهه ڪڦڊ ڪلڱڪاڱن

فرمد يائن دهاري مشوندي ايت.

فدهاري يشكدوان (28 جولي) دافنله دکنپوي بهوا
فرايکاتن تله برجاي مناعي کسموا کروي ۲ ايت، سلاءين
دري سبواه کروي سهاج دمناعي اوله فرساتوان اسلام سملايه
دالم کاواسن کريان فيرق.

تر بنتوقن جماعه منتري فرايکاتن:

حاصل دري کمنائن فرايکاتن يغ همشير سراتوس فراتوس
ايت، مک تر بنتوقله باکي يشقر تامن سبواه جماعه منتري يشدفيليه
رامي دتانه مالا يو اين دشن تشکو عبدالرحمن منديري سباکي
کتوا منتري (دان باکي يشقر تامن جوک بشسا ۲ اسبخ منجادي
اهل مجلس مشواره فيدرال دري يشدفيليه رامي، بهکن اد يغ
قوره دالم جماعه منتري).

هارقن رعية:

دشن تر بنتوقن ميواه کراجان بهارو، کراجان فرايکاتن،
دان داکوي قول سباکي، کراجان رعية، (سکاليئون تياد
مشنوهن)، مک مشکوه بسرله هارقن رعية ماو فون دري فيلق مان
جوک، مشاي کراجان فرايکاتن سکارغ منونيکن، حسرت
رعية، مبراف يغ بوله دري مماس کسماس. متيدقن ۲ سوارا
رعية دالم، فشرتين ديمقرامي، هاري اين، اکن ليه منيشکه
لاکي بايکن درقد کراجان سبلوم 27 جولي 1955 کلمارين.

اوله ایت، سکل قگوران، کریتیک، دان بشکائغن دَری رعیه
(ولو دری فیهق مان جوکک) ترهادهف کراجان فرایکاتن دان
فارتین، قنتوله هندقن اکن دتریم دان دثر تیمبشکن دغن بایک
دان سقسام جک تیدق فون دبریکن تریمکاسیه.

دقیهق رعیه سلورهن:

سمنتارا ایت، دقیهق رعیه سلورهن هندقله ممقر سوایکن
سیکشن فول ترهادهف کراجان بهارو این، دغن مبریکن سگنث
کرجسام فان سوکشن یغدفرلوکن، کران هان دغن بگیتوله
مانیفیستو یغدجنجیکن کغد رعیه کلمارین اکندافه دلقسناکن
دغن موده، لیچین دان ممقرنا.

برساتوله بغسا ملايو سلورهن

کناغن ۲ 27 جولي 1955:

بوکو این ساي سوداهي ستاكة فر کمباغن فوليتيک سمفي
27 جولي مهاج، یايت سباگي کناغن ۲ 27 جولي یشر مجاره ایت.
کران فد 27 جولي 1955 این اداله مبادا کیت کمبالي مشغه 10
جولي 1511، تاريخ جاتوهن کراجان ملايو ملاک یغ که دان
مشهور ایت، یغ مپیکن سچق تاريخ ایت سهگک 27 جولي تاهون
1955 این کیت تله ترجاجه کیرا ۲ 444 تاهون لامن، دغن
برسیلیه کنتي قنجاچه یغ داتخ، سچق دری بغسا فور توگیس،
بلندا، اغگریس، جقون (سهاپول دان امریکا دفیلیشینا) کمدین
کمبالي کفد اغگریس فول.

برساتوله بغسا ملايو!

منچافي کمر دیکان، ولو دغن جالغ اف سکالیفون، تیاداله
دافه دحاصلکن ملینکن دغن برساتو. کیت هاروس انصاف،
سبب ۲ کیت ترجاجه سکین لام - تیاد لاین - ایاله کران کیت
برفچهبله، برساتو ملوره بغسا ملايو یغ مای مقصود کن، بوکنله
ارتین مستي کیت بزمومه فول دغن بغسا ۲ اسیغ، قیدق! تنافي
ایاله برساتو ملوره بغسا ملايو دان بر بایک ۲ دغن سکل بغسا.

دښن بگیني راسان، قیاداله کدوار کیت ذري «شرط مردیکا»، یغ
فرنه دتاوړ کون اوله فیلق فنجاجه ایت.

سبالیقن کالو کیت هان مشاوتامکن برساتو دښن بشا اسیغ
تتافي ملوفا کون برساتو سام سبغسا، مک ایتوله دي کهندق فنجاجه
یغ فولیسین ساغه ترکنل «فچه ۲ کمدین فریته» دان موغکین
جوک کمر دیکان یغ دبری ایت کلک ایاله کمر دیکان چورق
فنجاجه، سبگیمان یغ فرنه دبری کمد باو دای دان سیمین ری

بر بایک ۲ دښن بشا اسیغ:

سوال بر بایک ۲ دښن بشا اسیغ این کمد کیت بشا ملایو
سینرون بوکنده بهارو سکارغ، تتافي تلهفون براتوس ۲ قاهون
لامن بشا ۲ اسیغ تله داغ کتانهایر کیت، مریک تله هیدوؤ
دښن امان دان دامی، معمور دان میواه، سهک کچملین ملیبی
دري بشا ملایو مندیری، افکه این بلوم بوله داگوئی بایقن
«بودی بهاس»، بشا ملایو قرهادف بشا ۲ داغ دتانهایرن اداکه
دکهندقکي سهک بشا ملایو مهرهکن حق کتواننن بهارو
دکتاکن بر بایک ۲؟ انتوق منجوا بن تر سرهله کمد بشا ملایو
مندیری، باکات فقاته «باکي بلنداً ممتاً تانه» دان «سوده دبری
بتیس هندفکن فها»، کمدین ایشته کات فساك «بر بواة بایک
برقادا ۲ بواة جاهة جاغن سکالي».

بشا ملایو - سباکي سوات بشا، کیت میمغ ایشین دان تتف
منروسکن صفة بر بایک ۲ ایت، بوکن سهاج کمد بشا چینا دان

انديا، تنافي جوڳ ڪڍڻ ٻڌا اڻڳوڻس سنڌي، اصل مهاڄ
 جاڻن مريڪ منجارجھ، ڪران بھڪيت بنجي بوڪنلھ اورڻ، تنافي
 اياھ نفسو ڦٽجا جھنن اتو امفرياليزم (Imperialism) سبڪيمان
 ڪيت تيا ريل ڪڍڻ ڦٽنداسن ڪافي تاليزم، اينلھ دي يڏ ڪٿا ڪن
 فھم ڪمائسيان!

سبڪيمان ڪيت مستي برساتو؟

ڪيت برساتو بوڪنلھ مستي ترفقا دالم سبواھ ڦارتي، اتو
 مستي ماسوق ڪڍڻ ڦارتي ۲ مهاڄ، ڪران يڏ مڪين، هارو رلھ تيا
 موڱڪين دالم نڪري ۲ يڱر فھم دي مقراسي (*) (سڏ ڪن دالم اسلام

(*) منڪل ترهادڻ ٻڌا اسين ڦول، سوده تنو ڊڪھنڊ ڪي ڦرلادوان
 جوڳ، خاص ڪڍڻ مريڪ يڱ طاعة ستيا ڪڍڻ ملايا (تلھ موٽسڪن ڪر عياتن
 دڻن نڪري اصلن) سبڪيمان يڱتلھ ديواھ اولھ ڦٽرا - AMCJA دهولو
 يڱاڪن ملاهيروڪن سبواھ ڦراڙهه يڱ قواھ يڱدالم ارتيڪات سبڙن ۲ ڦراڙهه
 ڪپشآن National Front. ددالم ڦراڙهه اين سوان ڪيت ادالھ دايڪه
 اولھ حسرت يڱ ساتو، يائيت سنصيب دان ستانها بر دان سام ۲ ايڱينڪن
 ڪمريڪان - (ڪمريڪان يڱوڪن هان ڏ نامن مهاڄ، تنافي دسباليقن
 اياھ سوات ڦٽجا جھن مودرن).

دڻن جانن ابن جوڳ - تننوله اڪن موده مهاڄ انتروق ملاهيروڪن
 سوات رولا ٻڌا (Nationality) يائيت ڪپشآن ملايو! دالمان ٻڌا ۲
 اسين ايت جوڳ (يڱسبڙن طاعة ستيا ڪڍڻ ملايا) تلھ داڱوي منداالھ
 حق اوليتيڪ سبائي رعيه نڪارا ملايو.

(دقتور برهان الدين، سوقت نسخھ اصل بوڪو اين دڦرلھتڪن ڪڍڻ
 ايليو، تلھ ميريڪن چاٽمتن يڱروڦا امانه: ۱. جاد يڪنلھ ناشيوناليزم ايت
 ڦرسا توان ڪساورھنن دري مان ۲ فھم (ڦارتي) دان ال جوڳ ايڊلوجيشن
 سڪاليفون، دالماس ڪيت مڱر جواڻڪن ڪمريڪان سڪارڱ اين).

جوک تباداد فقسان!) تتافي اياه برساتو دغن راس يڄ ساڻه
لواس دان کو کوو، يأت دغن راس بڄسا، (ساڳام) دان تانهاير
اينله تالي يڄا قواۋه دان تڳو، دالم اسلام دسبوت، تالي
الله، کران بڄسا، (ساڳام) دان ستانهاير ايت اياه منه عالم.
دان چيشتان الله منديري، فرمان:

،، واعتصموا بحبل الله جميعا ولا تفرقوا،،

(رساتوله کامو دغن، تالي الله، دان جاڳله کامو برڇهبله)

سلائين دري ايت توهن مڃيشتکن لاکي:-

،، إن الله لا يغير ما بقوم، حتى يغيروا ما بأنفسهم،،

(سڃيگوهن الله تباداکن مڃوبه نصيب مسوات قوم (بڄسا)،

مليئنکن بڄسا ايتوله منديري يڄاکن مڃوبهن).

دغن آية اين (فرتنجوق الله - بوکن الهام فنجاجه) کالو

بڄسا ملايو ايشين منجادي بڄسا يڄ مردیکا دان بر دوله

دقانهائون منديري، بوکنله بڄسا اسيڄ يڄ مستي دهارف، مليئنکن

بڄسا ملايو ايتوله منديري يڄاکن مڃوبهن - اين اداله منه عالم

دان جامينن الله منديري. وبالله التوفيق.

،، بڄسا يڄايشين مردیکا، قتف اکن مردیکا!،،

فيوسن

فرايغاتن:

اولهسگران دالم بو کو این مو شکین تردافه برفاف
کچامن اتو کریتیک کفد فولیسی فرایکاتن دالم می کفن قد
ماس یغلمقاو، مک بو کنله ارتین دشها جکن فنولیس این هندق
منتغ دان جاوه مکالی دری بر توجوان،، انتی،، کفد فیهق
فرایکاتن (امنو - عیم سی ایه. دان عیم. آی. سی) یغتلله فون
برجای ستاکه یغاد سکارغ.

تتافی ایاله منوره فوم دان فندافه چیتا ۲ فولیتیک سای
مندیری سباکی شورغ رعیه یغ توره مگی کوتی فرکمباغن
فولیتیک تانهایرن دغن فنوه راس تشکوشجواب.

بگیتو فون سای جوک چوکف سدر اکن فندافه: بهوا
متلامه کیت یغقر تام دان اوقام ایاله مردیکا لبه دهولو، سدغ
ایسی دان چورقن اداله سوال،، کیت سام کیت،، تتافی سای یقین
دان فرچای،، سموا فیهق اکن برستوجو برسام ۲ سای، بهوا
کمردیکان یغ کیت فرجواغکن دغن سکل فقر بانن این ایاله
کمردیکان انتوق کبهکیان بشما، اگام دان تانهایرن کیت -
لامین تیدق، معاف!

سکینله، مردیکا!

-(دفتر سالهبتول)-

موك	باريس	ساله	بتول
2	3 باوه	قد جولي	قد 27 جولي
6	5 باوه	مبوبر كن	مبوبر كن
6	3 باوه	د تاهنكن	د فتر تاهنكن
8	7 اتس	بشسا 2	بشسا 2 يشر جاجه
9	1 باوه	سبب	سبب 2
14	2 باوه	كران	كران ايت
21	1 اتس	اينتر شيونل	اينتر ناشيونل
25	3 اتس	اوله	اوله
29	2 اتس	ملايان	ملايان يونيان
41	2 اتس	فقتوان	فقتوان
47	3 اتس	1954	
49	2 اتس	كقوانن	كتوانن
59	8 باوه	مك	تله
67	6 اتس	بهاس ملايو	بشسا ملايو

منجملہ تاریخ ملایا مردیکا

31 اوگوست 1957

بچالہ بوکو:

منوجو

ملایا بارو

کدو غنن دانتارا لاءین ۲:

سواسان سلفس قبلہ ہنرای، فارتی ۲ فولیتیک سسودہ قبلہ ہنرای،
رومبوغن مچہ فرایکاتن کاندو نیسیا قرتوبہن فارتی رعیہ،
قرتوبہن فرساتوان فاسوفکن کسلامتن، فرتموان تھکو - چیغ
فیغ فرسیداغن فارتی ۲ فولیتیک داخل تاهون 1955، کوغکریس
فارتی رعیہ یثقوتام، رومبوغن مردیکا کلندن، فرسیداغن مردیکا
دندا تاغنی، تاریخ مردیکا داشتہارکن دنگارا هع تواء - ملاک
دان موأل ۲ فنتیغ یغ ہاروس دہدافی اوامہ فارتی ۲ فولیتیک منجملہ
تاریخ کمردیکان، خاصن موأل ہسا ملایو سباکی ہسا ہبردولہ
دتانہایرن مندیری.

سبواہ: \$1.20 فوسہ 10 سین.

Semenanjung.

31, Central Bazaar, P. O. Bukit Mertajam, P. W.